

H.1246 (M.1831) TARİHLİ 2802 NUMARALI MANİSA NÜFUS DEFTERİNİN TANITIMI VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Ahmet GÜNDÜZ*

Öz

Bu çalışma H.1246 (M.1831) tarihli 2802 numaralı Manisa nüfus defterinde geçen bilgilere dayalı olarak hazırlanmıştır. İlgili defterde geçen mahalleler, köyler, konaklar, medreseler, mahallelerde bulunan resmi görevliler, köle veya engelli olanlar, ailelerin veya şahısların kullandığı lakaplar, meslekler tespit edilmiştir. Deftere göre mahalle sayısı, köy sayısı ayrıca mahalle ve köylerde sayımı yapılan kişi sayısı ve bu sayının kaç tanesinin sabi durumunda olduğu da belirtilmiştir. Sonuç kısmında ise genel bir değerlendirme yapılmıştır. Bu çalışma genel anlamda yöresel tarihe katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Osmanlı Arşivi, Nüfus Defteri, Manisa.*

Introduction and Evaluation of the Manisa Identity Register Dated H.1246 (M.1831) Numbered 2802

Abstract

This study has been prepared based on the information mentioned in the Manisa identity register dated H.1246 (M.1831), numbered 2802. Neighborhoods, villages, mansions, madrassas, officials in neighborhoods, slaves or the handicapped, nicknames used by families or persons, as well as occupations mentioned in the register have been determined. Number of neighborhoods, villages, as well as number of people who were involved in the census in the neighborhoods and villages and how many of them were little children have also been determined according to the register. In the conclusion is a general evaluation. This study aims to contribute to the local history in general.

Keywords: *Ottoman Archive, Identity Register, Manisa.*

* Doç. Dr., Ahi Evran Üni. Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalı

Giriş

Manisa ve yöresinin tarih öncesi hakkında pek bilgi bulunmamaktadır. Bölgede bulunan ilk yerleşim yerleri Tantalıs (Manisa) ve Thyateira (Akhisar) adını taşımaktadır. Manisa'nın, Yunanistan'ın Teselya Bölgesi'ndeki Pelion Dağı civarından göç eden Magnetler tarafından kurulduğu tahmin edilmektedir. Bölge M.Ö. 1450-1200 yılları arasında Hititlerin, M.Ö. 1200'lerde bölgeye gelen Lidyalıların hâkimiyeti altına girmiştir. Lidyalılar ise M.Ö. 546 yılında Persler tarafından yıkılmıştır. M.Ö. 546 - M.Ö. 334 yılına kadar Pers egemenliğinde kalan bölge, M.Ö. 334'de Trakya üzerinden Anadolu'ya geçen Büyük İskender, Pers ordularını yenerek Pers egemenliğine son vermiş ardından bölge Bergama Krallığı'nın egemenliğine girmiştir. Bölgenin önemli kentlerinden Philadelphia'ya (Alaşehir) ismini dönemin krallarından II. Attalos Philadelphos vermiştir. Bergama Krallığı M.Ö. 133'de ölen III. Attalos'un vasiyeti üzerine Roma İmparatorluğu'nun yönetimine devredilmiştir. M.S. 395 yılında Teodisius'un imparatorluğu iki oğlu arasında pay etmesiyle Manisa ve çevresi Doğu Roma (Bizans) İmparatorluğu'nun sınırları içinde kalmıştır. İstanbul 1204 yılında Latinler tarafından işgal edilince imparatorluk merkezi İznik'e taşınmış, İmparator Iannes Ducas Vatatzes'in otuz yılı aşkın bir süre oturması sebebiyle Manisa ekonomik, sosyal ve stratejik açıdan Batı Anadolu'nun en önemli şehirlerinden biri haline gelmiş ve imparatorluk merkezi görevini üstlenmiştir. 1261 yılında İstanbul Latinlerden geri alınınca Manisa önemini yitirmiştir. Manisa 1313 yılının 25-26 Ekim ayında Alpagı oğlu Saruhan Bey komutasındaki askerler tarafından fethedilmiş ve Saruhanoğulları Beyliği'nin merkezi haline getirilmiştir. 1391 yılında Yıldırım Bayezid tarafından Osmanlı topraklarına katılan Manisa, Ankara Savaşı sonrası Timur bölgeyi yeniden eski sahiplerine iade etmiştir. 1412 yılında ise Çelebi Mehmet Manisa'yı tekrar Osmanlı egemenliği altına alarak Saruhan Sancağı adıyla idarî bir birim haline getirmiştir. Manisa 1437-1595 yılları arasında Osmanlı şehzadelerinin saltanat tecrübesi kazandıkları önemli siyasî merkezlerden biri haline gelmiştir. Sultan II. Murad, Fatih Sultan Mehmet, II. Selim gibi daha sonra Osmanlı tahtına oturmuş padişahların da içerisinde olduğu 16 şehzade Manisa'da sancakbeyliği yapmışlardır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti kurulduktan sonra 1923'de Saruhan adıyla vilayet olan şehrin adı, 1927 yılında Manisa olarak değiştirilmiştir. Bu dönemde yeniden imar gören Manisa, kara ve demiryolu ulaşımı bakımından önemli bir noktadadır. Günümüzde Manisa merkez hariç

H. 1246 (M. 1831) Tarihli 2802 Numaralı Manisa Nüfus Defterinin Tanıtımı ve
Değerlendirilmesi

17 ilçeden meydana gelmektedir. Bu ilçeler Ahmetli, Akhisar, Alaşehir, Demirci, Gölmarmara, Gördes, Kırkağaç, Köprübaşı, Kula, Salihli, Sarıgöl, Saruhanlı, Selendi, Soma, Turgutlu, Şehzadeler ve Yunus Emre¹ isimlerini taşımaktadırlar.

A- Osmanlı Devleti’nde Nüfus Sayımları

Arapça nefis kelimesinin çoğulu olan nüfus “nefis, ruh, can, hayat” anlamına gelir ve daha birçok coğrafyada yaşayan insanları ifade eder. Bir yerde oturan, ikamet eden manasındaki sakinin çoğulu sükkan/sekene de nüfus karşılığında kullanılmaktadır. Bugün doğum, ölüm, evlenme, boşanma, yaş ve göç hareketleri gibi konular nüfus bilimi (demografi) denilen ilim tarafından incelenmekte, ayrıca nüfusla ilgili meseleler beşeri coğrafyanın konuları arasında yer almaktadır².

Günümüzde arşivlerde bulunan ve Osmanlı nüfus yapısıyla ilgili verileri doğrudan yansıtan en erken tarihli birinci dereceden kaynaklar XV-XVI. Yüzyıllara ait vergi tespiti amaçlı yapılmış sayımların sonuçlarını gösteren tahrir defterleridir³.

Nüfus sadece günümüzde değil, eskiden beri dünyada askerî ve malî konulardan dolayı dikkat çekmiş, sahip olunan nüfus miktarını tespit etmek için dönemin şartlarına ve ihtiyaçlarına göre tahrirler (sayımlar) yapılmıştır. Sayım ve yazım esnasında sancak beyi, sancak kadısı ve bir kâtip hazır bulunurdu. Böylece tahririn sıkı bir denetim altında yapılması temin edilirdi. Tahrir esnasında yörenin daimi ve geçici iskân mahallelerinde yaşayan halk, baba adlarıyla birlikte tek tek kaydedilirdi⁴. Başlangıçta Osmanlı nüfus yoklama sayımlarının nedeni, devletteki toplam nüfusun ya da toplumsal-etnik yapılanmaya ilişkin ayrıntıların doğru olarak kaydını yapmak gibi bir istekten ibaret değildi. Geleneksel Osmanlı tahriri, vergi gibi bir amaç doğrultusunda gerçekleştirilen bir araştırmaydı ve sonuçları da tapu tahrir defterlerine işleniyordu. XV-XVI. yüzyıllardaki tahrirler, yetişkin erkekleri özellikle vergi

¹<http://www.korumakurullari.gov.tr/TR,89333/manisa-ili-ve-ilceleri.html> 12.1.2017

² Nebi Bozkurt; “Nüfus”, **TDVİA**, 2007, C.XXXIII, s.293-294.

³ Yunus Koç; “Nüfus”, **TDVİA**, 2007, C.XXXIII, s.294-299. Tahrir kelime manasıyla yazma yazılma ve kayda geçme anlamına gelmekte idari bakımdan nüfus ve arazi gibi genel olarak yapılan yazımlar manasına gelmektedir. Bkz. Ferit Develioğlu; **Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat**, Ankara,1998,s.1221.

⁴Yunus Koç; **XVI. Yüzyılda Bir Osmanlı Sancağının İskân ve Nüfus Yapısı**, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara,1989, s. 2,3.

ödeyen kişi olarak hane reisiyle birlikte bekârları ve diğerlerini de içeriyordu. Dolayısıyla tapu tahrir defterleri, demografik bilgi açısından oldukça iyi birer kaynak olarak değerlendirilebilir⁵.

XV - XVI. Yüzyıldaki tahrirler, yetişkin erkekleri özellikle vergi ödeyen kişi olarak hane reisi ile birlikte bekârları ve diğerlerini de içeriyordu. Dolayısı ile tapu tahrir defterleri, demografik bilgi açısından oldukça iyi birer kaynak olarak değerlendirilebilir. Ancak tahrirle ilgili vurgulanması gereken nokta, ekilebilir toprakların alanının, yetiştiriciye vergi uygulamak üzere hesaplanması amacını gütmektedir. Bu defterlerin yerini, her ne kadar nüfus verilerini sağlıklı olarak yansıtmasa da XVII. Yüzyıldan itibaren Avarız defterleri almıştır⁶. İlk dönem kabaca, 18. Yüzyılın sonundan 1844 sayımına dek uzanmaktadır⁷. Osmanlı Devleti arazi yazımı ve nüfus kayıtlarının tutulmasına büyük bir önem vermiştir. Devletin geleneksel tahrirleri, özellikle 16. ve 17. yüzyıllarda genişleyerek devam etmiş, bu dönem, âdeti tahrir asrı kabul edilmiştir. Sayım ve tahrir faaliyetleri, XIX. yy. başlarında iki şekilde devam etmiştir. Bunlar, nüfus ve temettuat sayımlarıdır⁸.

Osmanlı Devleti'nde sağlıklı nüfus sayımı çalışmalarının 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı sonrasında başladığı görülmektedir. Buradaki en önemli etken, 1856 Paris Antlaşmasının getirdiği yeni anlayış farklılığı idi. Artık, Hristiyan etnik topluluğun tam sayısının bilinmesi ihtiyacı da beraberinde gelmişti. II. Abdülhamid, yeni bir nüfus sayımı yapılması için harekete geçmiş ve nüfus sayımı ile ilgili hukukî düzenleme yapma yetkisi yine Şura-yı Devlet'e verilmiştir. Şura-yı Devlet tarafından hazırlanan Sicill-i Nüfus Nizamnamesi 4 Eylül 1881 tarihinde yürürlüğe girmiştir⁹. Aynı tarihte nüfus sayımının nasıl yapılacağına dair bir de talimat kabul edilmiştir. Bu kanuni düzenleme çerçevesinde, nüfus sayımı kaza düzeyinde organize edilerek ve

⁵ Abdulkadir Gül; “XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Erzincan ve Köylerinin Demografik ve İskân Yapısı (1835 Tarihli Nüfus Defterine Göre)”, *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt-Sayı: 11-2 Yıl: 2009, s.163-164.

⁶ Abdulkadir Gül - Salim Gökçen; *Son Dönem Osmanlı Nüfusu ve Ecnebler Meselesi*, Cedit Neşriyat, Ankara, 2010, s.37.

⁷ Numan Elibol; “Osmanlı İmparatorluğu'nda Nüfus Meselesi ve Demografi Araştırmaları”, *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi*, C. 12, S. 2, 2007, s.154. (135-160)

⁸ Zülfiye Koçak- Hasan Taşkıran; “2793 Numaralı Ahlat Kazası Müslim Nüfus Defteri (30 Rebiyülevvel 1252/15 Temmuz 1836)'nin Tanıtım ve Değerlendirmesi”, *Tarih Okulu Dergisi (TOD) Journal of History School (JOHS)* Mart 2014, Yıl 7, Sayı XVII, s. 421-442.

⁹ Kemal H. Karpat; *Osmanlı Nüfusu (1830-1914)*, Timaş, Yay. İstanbul, 2010, s.96.

H. 1246 (M. 1831) Tarihli 2802 Numaralı Manisa Nüfus Defterinin Tanıtımı ve Değerlendirilmesi

her kazada bir nüfus komitesi meydana getirilmiştir. Ulaşım imkânlarının yetersizliği ve kötü hava şartları nüfus sayımının planlanan zamanda bitirilmesini engellemiş, sayım tam olarak 1888-1889 yıllarında tamamlanmıştır. Sadrazam Cevat Paşa bu sayım sonuçlarını 17 Ağustos 1893 tarihinde sultan II. Abdülhamid'e sunmuştur¹⁰. Ayrıca 1893 sayımı sonuçlarının padişaha ayrıntılı raporla sunulması nedeniyle 1881-1893 sayımı da denen çalışma, “ Osmanlı'nın çağdaş anlamda ilk genel nüfus sayımı” kabul edilmektedir. Bu sayımda vergileme ve askerlik gibi amaçlar gözetilmemiş, kadınlar ilk kez sayıma dâhil edilerek nüfusun nitelikleri tespiti çalışılmıştır. 1903 yılında başlayan yeni bir nüfus sayımı ve yazımı, 3 yıl devam ederek 1906 yılında tamamlanmış ve sayım sonuçları Asır Gazetesi'nde yayınlanmıştır¹¹. Arnavutluk'taki İşkodra gibi bazı bölgelerin halkı, dinî nedenler yüzünden sayıma karşı çıktığı gibi Doğu Anadolu'daki göçebe aşiretleri ele geçirmek yine mümkün olmamıştır. Bazı vilayetlerdeki nüfusun bir bölümü de vilayete özgü çeşitli nedenlerden dolayı kaydedilememiştir. Osmanlı istatistik dairesi, belirli vilayetlerin, sancakların ve aşiretlerin sayım dışı kaldığını bildirmeye ve bu bölgelerde nüfus tahminleri yapmaya özen göstermiştir¹². 1906 sayımında nüfus bulunduğu yere göre değil, daimî ikameti esas alınarak sayılmıştır. Sayımdan elde edilen bilgiler Esas Defter adı verilen büyük defterlere aktarılmış, mahalle esasına göre oluşturulan bu nüfus kütükleri, 1885 sayımının ürünü olan Atık Defterlerinin yerini almış, çeşitli güncellemelerle bu defterin kullanımı günümüze kadar intikal etmiştir¹³.

1906'da Müslümanların nüfusu, genel nüfus içindeki oranının, daha önceki yıllarla mukayese edildiğinde sabit kaldığı görülmektedir. 1914 yılında ise Müslümanların nüfus miktarında bir azalma olmakla birlikte toplam nüfus içindeki payı artış göstermiştir. 1906 yılında gayrimüslim cemaatlerin toplam nüfus içindeki payları 1897 yılı nüfusuna göre herhangi bir değişiklik göstermemiştir¹⁴. Son Osmanlı nüfus sayımı ise 1914 yılında

¹⁰ Ali Güler; **Rakamlarla Türkiye'de Azınlıklar**, Berikan yay, Ankara, 2011, s. 17.

¹¹ Adnan Çimen; “Sayım, Kayıt Düzeni ve Teşkilatlanma Açısından Osmanlıda Nüfus Hizmetleri”, **Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, 14/3, 2012, s.198. (2012, s.183-216),

¹² K.H. Karpat; **a.g.e.**, s. 107.

¹³ A. Çimen; **a.g.e.**, s. 198.

¹⁴ A. Güler; **a.g.e.**, s.25.

gerçekleştirilmiştir. 1914 nüfus sayımında 1905 yılında yapılan nüfus sayımı verilerinden yararlanılmıştır¹⁵. Fakat bu sayım, bizzat mahallinde değil, taşradaki nüfus idarelerinin yıl içindeki değişikliklerle ilgili verdikleri bilgiler dikkate alınarak yapılmıştır. 1914 yılında yapılan nüfus sayım sonuçlarına göre, toplam Osmanlı nüfusu, 18.520.016'dır. Osmanlı nüfusu 1906-1907 nüfus sayımına göre azalmıştır. Bunun birçok nedeni vardır, ancak en önemli neden olarak savaşları (Trablusgarp ve Balkan Savaşları) ve kaybedilen toprakları göstermek mümkündür. 1914 yılında Müslümanların nüfus miktarında bir azalma görülmekle birlikte toplam nüfus içerisindeki payı artış göstermiştir. Bu durumun Rum nüfusundaki azalmadan kaynaklandığı anlaşılmaktadır. 1914 genel nüfus sayımında Müslümanların genel nüfus içerisindeki oranı %81.12'dir. Gayrimüslimlerin oranı ise %18.88'dir¹⁶. 1914 genel nüfus sayımı sonuçları hem Karpat hem de Shaw da aynıdır¹⁷.

Osmanlı Devleti'nin aslî unsuru olan Müslüman tebâ, etnik ve kültürel açıdan farklı gruplardan meydana geliyordu. Bu grupları birbirine bağlayan en önemli unsur ise İslam dini idi. Osmanlı Devleti, yapılan nüfus sayımlarında bu insanları, Müslümanları bir arada tutarak güçlendirmek maksadı ile Müslüman olarak kaydediyordu. Ancak, İttihat ve Terakki'nin iktidara hâkim olduğu dönemlerde her ne kadar resmî bir sayım yapılmamış ise de yapılan gizli sayımlarda Müslüman unsurlar kimliklerine göre ayrıştırılıyorlardı. Bu gizli sayımlar neticesinde elde edilen bilgiler, Müslüman muhacirlerin sevk ve iskânında kullanılacaktı. 20 Temmuz 1915 tarihinde Talat Paşa tarafından tüm vilayet ve mutasarrıflıklara çekilen bir şifreli telgraf ile köylere varıncaya kadar mülki teşkilatı gösterir bir harita ile köy ve kasabalardaki ahalinin milliyet esasına göre evvelce el yevm mevcut olan miktarlarını içeren cetvellerin bir an önce gönderilmesi isteniyordu. Vilayetlere gönderilen nüfus sayımına ilişkin talimatnamede sayım işleminde takip edilecek usul ve esaslar belirtilmiştir. Bu nüfus sayımının gerçekleşmesi için ayrıca bütçe ayrılmıştı. Her mahalle ve köyün sayımı bittikten sonra oluşturulan defterler zimmet altına alınacaktı. Bu sayım esnasında hiçbir şahıs gizli kalmayacaktı. Oluşturulan defterler komisyon üyeleri tarafından tasdik edilecekti¹⁸. 1918'de Erzurum, Bitlis, Van, Diyarbakır ve Elazığ vilayetleri ve bu vilayetlere bağlı

¹⁵A. Çimen; **a.g.m.**, s.198.

¹⁶A. Gül - S. Gökçen; **a.g.e.**, s. 69,71

¹⁷A. Güler; **a.g.e.**, s.25.

¹⁸A. Gül - S. Gökçen; **a.g.e.**, s.79.

H. 1246 (M. 1831) Tarihli 2802 Numaralı Manisa Nüfus Defterinin Tanıtımı ve Değerlendirilmesi

olan kazalarda nüfus sayımı yapılmıştır. Vilayetler, kendilerine bağlı kaza merkezlerinde kaymakamlıklar aracılığı ile yapmış oldukları nüfus sayımlarını vilayet merkezlerine göndererek merkezde toplanan bu nüfus defterleri Dâhiliye Nezareti'ne ulaştırılmıştır¹⁹.

Günümüzde yürütülen nüfus hizmetlerindeki kayıt düzeni ile Osmanlı dönemindeki kayıt düzeni hiç kuşkusuz birebir aynı değildir. Nüfus kayıtları zaman içinde ve duyulan ihtiyaçlara göre şekillenerek günümüze kadar intikal etmiştir. Osmanlı dönemindeki kayıt sistemini üç farklı dönemde ele almak mümkündür. Birinci dönem, devletin kuruluşundan 1831 yılına kadar devam eden “klasik tahrir kayıtları dönemi”, ikinci dönem 1831'den 1881/82 yılına kadar devam eden “özel amaçlı nüfus kayıt dönemi”, üçüncüsü ise 1881'den Osmanlı'nın sonuna, oradan da günümüze kadar devam eden “genel amaçlı nüfus kayıt dönemi”dir. 1914 yılında çıkarılan 1929 sayılı sicill-i nüfus kanunuyla Osmanlı nüfus sistemi, kayıt düzeni ve nüfus idaresi bakımından en ileri haline kavuşmuştur. Bu kanun, Cumhuriyet döneminde 1972 yılında kabul edilen ancak 1974 yılında yürürlüğe giren 1587 sayılı nüfus kanununa kadar ufak bazı değişiklikler dışında 60 yıl kesintisiz yürürlükte kalmış ve Cumhuriyet dönemi nüfus sisteminin de temelini oluşturmuştur. Birinci maddesinde “bilumum Osmanlılar kendilerini sicill-i nüfusa kaydettirmeye mecburdur” denilerek nüfus kütüklerine kayıtlı olmak zorunlu hale getirilmiş²⁰, bu durum günümüzde de geçerli olup uygulanmaktadır.

B- Manisa Mahalleleri²¹

Sosyal yerleşmenin olduğu gelişmiş bütün toplumların çekirdeğini meydana getiren şehir; siyasi, ekonomik, kültürel ve dini açıdan en yoğun faaliyetlerin meydana geldiği merkezdir. Şehirlerde iskân ünitesi olarak görülen mahalleler, ikamet eden insanların yaşam ve idarî açıdan da en alt birimidir²². Aşağıda görüldüğü üzere Manisa şehrinde ilgili tarihte 49 (kırk

¹⁹ Necdet Bilgi; “Osmanlı Devleti'nin 1917 Yılı Yabancı Nüfusu”, **Tarih İncelemeleri Dergisi**, C. XXV, Temmuz 2010, s.1.

²⁰ Adnan Çimen; **a.g.m**, s.191-202.

²¹ **B,C,D,E,F** başlıkları altında verilen bilgiler M.1831 (H.1246) Tarihli 02802 Numaralı Manisa Nüfus Defterinin tümünden faydalanılarak hazırlanmıştır.

²² A. Gül; “XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Erzincan ve Köylerinin Demografik ve İskân Yapısı”..., s.168.

dokuz) mahalle bulunmaktadır. Mahalle isimlerine bakıldığında şahıs adları çoğunlukta olmak üzere cami, mescit ve diğer isimlerle anılmaktadırlar.

1. Sultaniye
2. İlyas-ı kebir
3. Çeprastlar-ı Kebir
4. Çeprastlar-ı Sagir
5. Kara Yunus
6. Körhane
7. Yar Hasanlar
8. Haki Baba
9. Sakalar
10. Göktaşlı
11. Cengizade
12. Niflizade
13. Cami-i Kebir
14. Seyyid Koca
15. İmad
16. Nasrullah
17. Karahisar
18. Bektaş-ı Kebir
19. Bektaş-ı Sagir
20. Tekye
21. Attar Hoca
22. Ebe Kuyusu
23. Baba Kuyusu
24. Akmescid
25. Danişmend Halil
26. Hacı Yahya
27. Bölücek-i Cedid
28. Bölücek-i Atik
29. İlyas-ı Kebir
30. İvaz paşa
31. Dere
32. Narlıca
33. Lala Paşa
34. Ali Ağa
35. Derviş Ağa
36. Çarşı
37. Ayn-ı Ali

H. 1246 (M. 1831) Tarihli 2802 Numaralı Manisa Nüfus Defterinin Tanıtımı ve
Değerlendirilmesi

38. İbrahim Çelebi
39. Saz
40. Dilşikar
41. Alay ini?
42. Serabad
43. Recai
44. Badıllu
45. Hüccaclar
46. İsa Fakih
47. Nişancı Paşa
48. Haru Ağa
49. Deveciyan

C- Manisa Nahiyeleri - Köyleri

Defterde Turgutlu ve Emlak nahiyelerinin isimleri geçmektedir. Turgutlu nahiyesine Irılmaz (İrlamaz) adında bir köy ve Zeytuncuk, Orta mahalle, Cami-i Cedid, Çömlekçi, Yenice, Menteş Baba adlarında altı adet mahallesi bulunmaktadır. Emlak nahiyesine ise on altı köyün bağlı olduğu belirtilmiştir.

Bu köylerin isimleri şunlardır.

1. Öresin,
2. Karıkoca,
3. Manastır,
4. Keçili,
5. Kabapınar,
6. Öncüyüz,
7. Dere,
8. Değirmen Deresi,
9. Sırtlan,
10. Yenice,
11. Tekye (Tabe) İli,
12. Çullu,
13. Bakır,
14. Tekkeli
15. Keres
16. Kara Ali

D- Manisa’da Konaklar

1. Turgutlu’da Voyvoda konağı
2. Çarşı mahallesinde mütesellim Ağa konağı
3. “ “ Kara Osman-zade yetim Ahmet Ağa konağı

E- Manisa’da Medreseler

1. Sultaniye Medresesi
2. Veli Oğlu “
3. Muradiye “
4. Mütesellim “
5. Muradiye’nin Taşra “

F- Mahalleler, Resmî Görevliler, Şahısların Kullandığı Lakaplar, Meşgul Oldukları Meslekler ve Nüfus Miktarı

H.1246 (M.1831) tarihli ve Kod. Nfs. d, sıra numarası 2802 olan Manisa nüfus defteri 17.50-48 ebadında olup, Başbakanlık Osmanlı Arşivinde bulunmaktadır. Sayfa olarak 42 (Varak olarak 84) sayfadan meydana gelmektedir.

Der şehr-i Mağnisa

MAHALLE-İ SULTANİYE (SULTANİYE MAHALLESİ) ²³

Resmî Görevliler: Mahkeme kâtibi Hacı Mehmet Nurettin, İmam-ı mahalle, İmam-ı Sani, İmaret Nazırı Mustafa.

Lakaplar: BolPaça oğlu, İstanbullu oğlu, Molla Mehmet, Yetim Molla Mehmet, Candan oğlu, Karabaş damadı Osman Efendi, Yanıkoğlu, Konyacı? oğlu, Kuyumcu oğlu, Mehmet Ağazade Ispartalıoğlu, Köseoğlu, Moloy Abdi Dede, Kısaloğlu, Menzilci oğlu, Sırtlanlı oğlu, Mısırlı Hacı Ömer, Mektupcu oğlu, Seyyid oğlu, Keleşoğlu, Kürd oğlu, Aksakallı oğlu, Serçeli oğlu, Ayıcı Hüseyin, Bekçi Mehmet, Kocabaş oğlu, Paşalı oğlu, Temurcu oğlu, Haffaf Çulhan oğlu, Pasban oğlu, Kiracı Mehmet, Moralı Misafir, Moralı Misafir, Münadi Molla Ali, Daldal oğlu.

²³ 1246 tarihli 02802 Numaralı Manisa Nüfus defteri/ Sayfa 2

Meslekler: Çizmeci Halil, Kuyumcuoğlu, Çoban oğlu, Balcı oğlu, Kara Pabuççu oğlu, Boyacı oğlu, Değirmenci oğlu, Terzi oğlu, Yağcı oğlu, Hallaç Mustafa, Ağaççı oğlu, Çömezbirli? Mehmet Ali, Kılarcı Abdullah

Köleler: Gulam İbrahim, GulamAhmet

Askerde olanlar:4 kişi Asakir-i Mansurede.

Sultaniye mahallesinde toplam133 kişi sayılmış, bunların içinden 29'u sabi durumundadır.

MAHALLE-İ İLYAS-I SAGİR (KÜÇÜK İLYAS MAHALLESİ)²⁴

Resmi Görevliler: İmam Hasan, Cizye kolcusu, Müderris Hacı Ahmet Efendi Muhzır oğlu, Gazi Tekyesi Şeyhi Hasan Efendi

Lakaplar: Emir oğlu, Ağrıbozlu Ahmet, Köroğlu, Deli Abdullah, Deli İmamoğlu, Kara Ahmet, Koca İbrahim, Çukurköylü Ahmet, Çinni Mustafa, Çolak Osman, Senirlili Mehmet.

Meslekler: Keşkekçi oğlu, Tütüncü oğlu, Molla, Hacı Kabuk oğlu, Zincirci oğlu, İşçi oğlu, Çizmeci, Leblebici Mustafa, Eşter oğlu, Kavuncu oğlu, Kahveci Ahmet, Yemişçi İbrahim, Çamaşırcı Ali, Kara Hacı oğlu, Canbaz Hüseyin, Merdoğlu, Topcu oğlu, Dede oğlu, Sığırtmacı, Molla İbrahim, Çulha Mehmet, Urgancı, Katırcı İsmail, Nalband Hasan, Tantan Hacı Veli, Yoğurtcu, Tam Sarsan oğlu, Akhisarlı oğlu, Öteli oğlu, Arap oğlu, Kemerli İsmail, Sürücü Mustafa, Buluç Hasan, Berber Halil, Karaca Ahmetli oğlu, Hamal oğlu, Aydınli oğlu, Terzi Ahmet, Kayune oğlu, Taşçı oğlu, Oduncu Hacı, Rençber Ahmet.

Gulam/Köle: Ahmet, hizmetkâr Yusuf, köle İbrahim, köle Ahmet,

Engelli: ‘Âma Abdurrahman

Sayım yapıldığında Moralı 4 kişi Misafir olarak mahallede bulunmaktadır. İzmir taburunda bir kişi bulunmaktadır.

İlyas-ı Sagir mahallesinde toplam188 kişi sayılmış,bunların içinden 49 tanesi sabi durumundadır.

MAHALLE-İ ÇEPRASTLAR-I SAGİR (KÜÇÜK ÇEPRASTLAR MAHALLESİ)²⁵

Resmi Görevliler: İmam Hacı İbrahim, Müderris Kara Fakı Mehmet Efendi, Müderris Mehmet Efendi, Müezzın Hafız Mehmet, Müderris Mustafa Efendi, Vekil-i Harç Hacı Süleyman, Kolcu başı Mustafa, Mahkeme Kâtibi.

²⁴ Sayfa 2

²⁵ Sayfa 3- a, Çeprast: Çapraz anlamında bir kelimedir.

Lakaplar: Köse oğlu, İmamoğlu, Bozkırlı oğlu Molla Mustafa, Yund Dağlı, Köylü Mehmet, Konyalı oğlu, Giritli oğlu, Balatlı oğlu, Hacı Mehmet, Buldanlı, Baş Halife oğlu, Köylü Hasan, Kiracı köylü Ali, Emir oğlu Arap Köseli, Kayserili.

Meslekler: Yemişçi, Leblebici oğlu, Dellal Mehmet, Kaymakçı oğlu, Nalbant, Mestçi Feyzullah, İşçi Hasan Ali, Pazvandbaşı oğlu, Nalçacı, Keçeci oğlu, Tütüncü oğlu, Yorgancı Mehmet, Kasap Mustafa, Dereci oğlu, Terzi oğlu, Kerpiççi oğlu, zenci ihtiyar Abdülkerim, Kirişçi, Kalaycı, Nalband, Nalcı, Keçeci, Yorgancı, Rençber, Kavas.

Gulam/Köle: Arap köle Said, hizmetkâr Mehmet, Yetim ağa hizmetkârı Mehmet.

Engelli olanlar: Kötürüm Hacı Mehmet, Alil Hacı Ahmet, Alil Süleyman.

Çeprastlar-ı Sagir mahallesinde toplam 143 kişi sayılmış, Bunların içinden 51'i sabi durumundadır.

MAHALLE-İ ÇEPRASTLAR-I KEBİR (BÜYÜK ÇEPRASTLAR MAHALLESİ)²⁶

Resmi Görevliler: İmam, Vekil-i Harç, Mühürbaşı oğlu, Mütesellim etibbandan Salih, Hazineedar oğlu Ali, İmaret vekil-i harcı, Kolcu Ahmet

Lakaplar: Üçlü oğlu, Çiftlik Kethudası, Emir oğlu, Savukzade İbrahim, Tiryaki Ahmet, Cennet oğlu, Şeyhzade, Molla İbrahim, Şeyhzade Hacı İbrahim, Parsalı oğlu, Sarı kura oğlu Şeyh Mehmet, Emir Ömer oğlu

Meslekler: Tütüncü Hacı Ali, Kasap oğlu, Nalband, Çıtakçı oğlu, Terzi oğlu, Nalçacı oğlu, Berber, Çıkrıkçı, Kovacı oğlu, Haffaf, Kahveci, Muhtab oğlu, Çubukçu oğlu, Yemişçi, İbrahim, Çırhacı oğlu, Camcı oğlu Hasan, Camcı oğlu Ali, Camcı oğlu Ahmet, Sarraç, Mısırcı Kolancı Hasan, Doğramacı, TemurciAli, Dellal Şeyh Hacı Hüseyin, Nalband Mehmet, hizmetkâr Hasan, Bezci Ahmet, Kirişçi Hacı Ahmet, Rençber Mehmet, Bezci oğlu, Fındık oğlu, Şerbetçi Hüseyin

Mahallede zengin olan kişilerin köleleri bulunmaktadır ki mesela Hazineedar oğlu Mehmet'in sabi Arap kölesi bulunmaktadır.

Gulam/ Köle: Matik?köleAhmet, Arap köle sabi Said, Matik?köle Yusuf

Engelli olanlar: 'Alil Osman, 'Alil Hacı Musa

²⁶ Sayfa 3- b

Çeprastlar-ı Kebir mahallesinde toplam 131 kişi sayılmış, bunların
içinden 49'u sabi durumundadır.

MAHALLE-İ KARA YUNUS²⁷

Resmi Görevli: İmam, Muhzır, Müezzin, Molla Mehmet, Mühür oğlu,
Mütevelli zeametli Hacı Kerim, Naib-i Müderris Abdulaziz Efendi, Kethuda,
Vekili Harç.

Lakaplar: Karakulak oğlu, Maco oğlu, Moralı Mehmet, Moralı oğlu,
Emir oğlu, Akhisarlı oğlu, Yörük oğlu, Karaca Ahmetli, Alaşehirli oğlu,
Molla oğlu, Dereli oğlu, Kalpaklı oğlu, Bozalanlı Mustafa, Çekerli oğlu,
Marmaralı oğlu, Tuma oğlu, Molla Veli oğlu, Turashlı oğlu, Hacı Bayrakdar
oğlu, Köse oğlu, Çor oğlu, Saruhanlı oğlu, Tatarlı oğlu, Dağlı Molla Halil,
Aydınlı damadı, Tomberli İbrahim, Baran Kömeli Mustafa, Memiş Ağa oğlu,
zenci ihtiyar Mustafa.

Meslekler: Çıkrıkçı Hacı Mehmet, Kemankeş oğlu, Çıracı oğlu, Avcı
oğlu, Debbağ, Canbaz Ahmet, Tarakçı Halil, Bekmezci oğlu, Kuyucu
Mustafa, Deveci oğlu, Balcı oğlu, İşçi, Leblebici, Mestci, Kalaycı, Kantarcı,
Bezci, Nalband, Urgancı, Leblebici, Duracı(Huracı) Molla Mehmet, Berber
Hasan, Kantarcı, Terzi oğlu, Kahveci oğlu, Şellüci oğlu, Çerçi Ali, Nalçacı,
Urgancı, Mestçi, Debbağ, Çuhadar.

Gulam/Köle: İmamın kölesi sabi Ali(9), köle Arap Bilal(23), köle
Hurşid(11), hizmetkâr Mehmet, hizmetkâr Çerkes Hasan, köle Arap sabi Şaban
(11), hizmetkâr Ahmet, zenci ihtiyar.

Engelli olanlar: ‘Alil Halil, ‘Âma Veli, kötürüm, topal Mustafa,
meczip Hüseyin.

Kara Yunus mahallesinde toplam 204 kişi sayılmış bunların içinden
63’üsabi durumundadır.

MAHALLE-İ KÖRHANE²⁸

Resmi Görevliler: İmam Hacı İbrahim, Hafız-ı kütüb, Şeyh Mehmet
İmam Hafız Mustafa, Müderris Ali Efendi, Hatip Halil Efendi, İmam Efendi

Lakaplar: Candan oğlu, Tıflı oğlu, Pepeki oğlu, Dağlı İbrahim, Hacı
Gümüş oğlu, Bali oğlu, Şeyh oğlu Hacı Şerif, Fettah oğlu, Kaşmer oğlu,

²⁷ Sayfa 4 a-b

²⁸ Sayfa 4b-5a

İstanbulu oğlu, Şeker oğlu, Boz oğlu, Şahkud oğlu, Kötelli oğlu, Kayserili oğlu, Gazi oğlu, Mesçi Halil, Yaya köylü oğlu, İzmirli oğlu, Çenklici oğlu? Çakır oğlu, Kürd oğlu, Dellal Habip, Kavun oğlu, Parsalı oğlu, Çil Hacı Mehmet, Kulalı Kethuda, Kaka oğlu, Pertoy oğlu, Buluç Ali, Zenci Mehmet, Şeluci oğlu? Çamlıcalı oğlu, Cennet damadı, Terye oğlu, Hamamcı oğlu, İstanbulu oğlu, Berber Hacı Veli, , Çakır oğlu, İzmirli oğlu Ahmet, Cezayirli Kara

Meslekler: Katırcı Hacı Hüseyin, Boyacı Mustafa, Dellal, Berber, Haffaf, Muytab, Ketancı oğlu, Semerci, Minareci oğlu, Yorgancı, Kuyumcu oğlu, Kâtip, Pabuçcu, Çöpcü oğlu, Kalaycı oğlu, Çulcu oğlu, Terzi oğlu, Temurci, Berber, Hasurcu, Tuzcu, Nalband Abdullah, Çoban oğlu, Terzi oğlu, Mestçi, Tabib Hacı Ali, Berber Osman, Kahveci, Temurcu oğlu, Berber, Bekmezci Salih, Çulha, Bezci, Soflu oğlu, Kundakçı oğlu, Nalband Ahmet, Bordanlı, Helvacı, Terzi, Kavukçu, Kahveci, Bezzaz Molla Mehmet, Kâtip, Mesçi Hüseyin, Yemişçi, Boyacı oğlu, Uncu Ali, Börekçi oğlu İbrahim, Nalçacı, Kalaycı, Kandilci Hacı, Terzi, Berber Hacı Mehmet, Bakkal, Ütücü Ahmet, Hamamcı oğlu, Etmekçi oğlu, Tönbekücü Hacı, Mestçi, Kasap, Mühteri Molla İbrahim, Nalçacı, Berber.

Gulam/ Köle: Köle Arap Abdullah, köle Mustafa, Arap köle Abdullah, köle zenci Fehim, Hizmetkâr Ahmet, köle zenci Selim, Köle Ali, köle sabi Ali.

Körhane mahallesinde toplam 294 kişi sayılmış bunların içinden 107'si sabi durumundadır.

MAHALLE-İ YAR HASANLAR²⁹

Resmi Görevliler: İmam Hüseyin ibni İsmail, İmam Hacı Hasan, Odabaşı oğlu Hüseyin, Mescit İmamı Ahmet

Lakaplar: Uralı oğlu, Kapukıran oğlu, Benli oğlu, Köylü oğlu, Molla Mustafa Karaca oğlu, Dağlı oğlu, Gelesni oğlu, Uşaklı oğlu, Çakır oğlu, Belen? köylü, Ereğli oğlu, Şakıranlı oğlu, Menemenli oğlu, Bozkalanlı Ali, Kırılı Osman, Kesir oğlu Ahmet, Çalık Osman, Eşekçi Abdi, Molla, Tazkırılı, Kürd Ahmet, Töre oğlu, Bozalanlı oğlu, Deli Süleyman, Kör İbrahim, Adalı oğlu, Çelebi Mehmet, Ceziz oğlu, Topcu oğlu, Tatarlı Hüseyin, Çatal oğlu, Çukur köylü, Çamlıcalı Molla Halil, Sarıçamlı Seyyid, Gümülceli Ali, Bergamalı, Tavashlı, Dereli oğlu, Nalband, Avcı oğlu, Soğan Dereli oğlu, Dik

²⁹ Sayfa 5/b, 6 a-b, 7 a

oğlu Ali, Zavrak oğlu, Topal, Koca bıyık Hasan, Piliç İbrahim, Helvacı oğlu, Kısıklı oğlu, Kocakaş oğlu, Pençli oğlu, Cakal Ali, Kıvrak Ali, İl oğlu, Ekşi oğlu, Gülşeni oğlu.

Meslekler: Hasırcı oğlu, Sarraç Hacı Ali, Şerbetçi Hacı İbrahim, Sabancı oğlu, Mühteri? Mustafa, Tarakçı oğlu, Berber Ahmet, Debbağ Ahmet, Bezci, Leblebici, Helvacı, Eşekçi Mustafa, Tahtacı İbrahim, Balıkçı İbrahim, Berber, Tüfekçi oğlu, Ağaçcı Şerif, Çulha Memiş, Tarakçı, Semerci, Çulha, Temurci Sarı Mehmet, Katırcı Bekir, Kahveci Göyükcü Hüseyin, Berber, Yapıcı Süleyman, Urgancı Mustafa, Tahtırevancı oğlu, Terzi İsmail, Eğerci oğlu, Destici, Dellal, Balıkçı, Helvacı, Çulha Halil, Pabuççu, Eşekçi İsmail, Döğmeci oğlu, Tahtacı, Deveci Hacı, Yumurtacı, Surnacı oğlu, Yemişçi, Arpacı, Çizmeci oğlu, Eskici oğlu, Limoncu oğlu, Hallaç

Gulam/ Köle: Köle sabi Mehmet, köle sabi Ali, Zenci Ali, köle İbrahim, Arap Selim, Zenci Mercan, Mehmet oğlu Hacı Mustafa kölesi sabi Ali(9), Arap Mavi, Arap oğlu Ali, Arap Mehmet, Arap Hacı Mehmet, Arap Çelebi oğlu

Yar Hasanlar mahallesinde toplam 491 kişi sayılmış, Bunların içinden 171'isabi durumundadır.

MAHALLE-İ HAKİ BABA³⁰

Resmi Görevliler: İmam Hasan ibni Mehmet, Muhzır Halil

Lakaplar: Hacı Paşa oğlu, Zar oğlu, Hafız Ahmet, Köylü oğlu, Yaran Kömeli, Tepeli oğlu, Topçu oğlu, Baş ağa oğlu, Boladanlı oğlu, Etmekçi oğlu, Arap oğlu, Dellal Mustafa, Tazı oğlu, Kökçü oğlu, Suhte oğlu, Ekiz oğlu, Deveci oğlu, Sasalı oğlu, Dellal oğlu, Çulha yetim Mustafa, İmamoğlu, Asalı oğlu, Bek köylü, Cezayirli Hasan, Çalık oğlu, Emir İbrahim, Koca oğlu, Kel Hasan, Güllü oğlu, Deremend oğlu, Köse oğlu, Çolak oğlu, Armudçu oğlu, Yüriz? oğlu, İbak oğlu, Moralı oğlu, Reis oğlu, Burdurlu oğlu, Begbazarlı oğlu, Acem oğlu, Budakçı oğlu, Kölecik oğlu, Çıçak oğlu, Tatar oğlu, Bıcak oğlu, Gök oğlu, Torlu oğlu, Tankar oğlu, Halaç kel Mustafa, Kömürcü Osman, Tarakçı Halil, Kanlı Halil

Meslekler: Lüleci Ali, Mekikçi oğlu, Karanfilci oğlu, Bekçi, Sığırtmacı oğlu, Nalband Mustafa, Taşçı oğlu, Çeşmeci oğlu, Karcı Mehmet, Çırağ Mehmet, Katırcı oğlu

³⁰ Sayfa 7 a-b

Engelli olanlar: ‘Âma Hasan, ‘Âma Hamza

Haki Baba mahallesinde toplam 298 kişi sayılmış bunların içinden 100’ü sabi durumundadır.

Sabiler en fazla 10 yaşında olanlar Sabi olarak kaydedilmişlerdir.

MAHALLE-İ SAKALAR³¹

Resmi Görevliler: İmam hoca oğlu hacı Mehmet, Sipahi oğlu

Lakaplar: Süsükler oğlu, Sipahi oğlu, Külahi oğlu, Kantar oğlu, Kadı oğlu, Razoğlu, Molla, Mecnun Ahmet, Çeşmeli oğlu, Kasabalı oğlu, Kaz boğaz Hacı İbrahim

Meslekler: Kuyumcubaşı Hacı Mehmet, Hamamcı oğlu, Keresteci oğlu, Nalband Mustafa, Yemişçi İbrahim, Çizmecı oğlu, Pabuççu, Keçeci İsmail, Muytab oğlu, Semerci oğlu, Oduncu Hüseyin, Kahvecı oğlu, Bıçakçı oğlu

Engelli olanlar: ‘Âmaesirci Mehmet

Sakalar mahallesinde toplam 73 kişi sayılmış, bunların içinden 21’i sabi durumundadır.

MAHALLE-İ GÖKTAŞLI³²

Resmi Görevliler: İmam Hacı Ahmet, İmam Halil, Mütesellim Ağa etibbaından Şakir, Çaşnigir İmamı Hafız İbrahim, Müderris Seyyid.

Lakaplar: Molla, Madan oğlu, Moralı oğlu, İstanbullu oğlu, Çakuna oğlu, Kara Osmanzade, Eyyub Ağa, Tatazade, Küçük Hacı, Moralı oğlu, Bolulu oğlu, Eskişehirli oğlu, Antalyalı oğlu, Alaiyeli oğlu

Meslekler: Helvacı, Haffaf, Kuburcu Hacı Hasan, Yemişçi Mustafa, Katırcı, Terzi, Boyacı, Rençber, Kuşçu Hüseyin, Dellal, Bilici oğlu, Kasap Osman, Yorgancı.

Gulam/ Köle: Arap Mercan, köle Rüstem, köle Hacı Ahmet

Göktaşlı mahallesinde toplam 136 kişi sayılmış bunların içinden 32’si sabi durumundadır.

MAHALLE-İ ÇENGİZADE³³

Resmi Görevliler: İmam Seyyid Hacı Hasan

³¹ Sayfa 8 a

³² Sayfa 8 a-b

³³ Sayfa 8 b

Lakaplar: Karagöz oğlu, Paralı oğlu, Köse oğlu, KabaAhmet, Ekşi oğlu, Dilber oğlu, Kürd oğlu

Meslekler: Kemankeş oğlu Hasan, Kâtip zade, Berber, Kazaz, Şeyh Mehmet, Muytab oğlu, Mücellid Salih

Gulam/ Köle/ Hizmetkâr: Hizmetkâr Çengi oğlu mahallesinde toplam 56 kişi sayılmış bunların içinden 27'si sabi durumundadır.

MAHALLE-İ NİFLİZADE ³⁴

Resmi Görevliler: İmam Seyyid Ali, Kethuda Molla Hasan, Mektep Hocası Hüseyin, Ali Bölükbaşı

Lakaplar: Köse oğlu, Tahtaburun oğlu, Kasabalı oğlu, Çolak Halil, Kıcıoğlu, Yavaş Ahmet, Gedik oğlu, Öksüz Mehmet, İslam oğlu, Arap Mehmet, Sarban oğlu, Ulamaz Mustafa, Toyucu oğlu, Sarı oğlu, Portakal oğlu, Kabar Hacı Ali, Kör Ahmet, Tağlı Ali, Pehlivan Mehmet, Molla Mustafa

Meslekler: Kazaz Osman, Avcı Hacı Hüseyin, Kazancı oğlu, Kuşçu oğlu, Kahveci oğlu, Bezci Mustafa, Pabuççu Hasan, Hamal Mehmet, Yorgancı, Yemişçi, Terzi, Berber, Hallaç Osman, Katırcı Halil, Eskici Ahmet, Karcı Osman, Muytap Ali, Mestci Ahmet, Pabuççu Koca Mehmet, Hamal, Değirmenci, Karcı Kara İbrahim, Berber Şakir, Kasap Ahmet, Dellal, Dülbendçi

Niflizade mahallesinde toplam 148 kişi sayılmış bunların içinden 48'i sabi durumundadır.

MAHALLE-İ CAMİ-İ KEBİR³⁵

Resmi Görevliler: İmam Ahmet bin Mustafa, Muhzır, Çavuş Mehmet, Müderris-i kiramdan Müftüzade Ahmet Esat Efendi

Lakaplar: Kadioğlu, Kıllı oğlu, Kanca oğlu, İmamoğlu, Moloy Mustafa Dede, Sağır Süleyman, Astarlı oğlu, Kısalı oğlu, , Macar oğlu, Tatarlı oğlu, Köşlü oğlu, Parsalı oğlu, Arap oğlu, Fakih oğlu, Kör oğlu

Meslekler: Canbaz, Çukadar, Hamal başı, Terzi, Kahveci, Dellal İsmail, Leblebici, Berber, Eskici, Mısırcı, Haffaf, Dellal, Boyacı, Debbağ, Tacir Mehmet, Kemankeş, Katırcı, Oduncu, Hallaç, Türbedar, Çubukçu,

³⁴ Sayfa 8b-9a

³⁵ Sayfa 9a-b

Kozacı Hacı, Kolancı, Cellat oğlu, Bezzaz, Yorgancı, Kalaycı, Hatip, Berber başı Mehmet, Hekimbaşı oğlu Mehmet, Hatip, Berber başı Mehmet,

Gulam/ Köle: Köle sabi Mustafa, kölesabi Mehmet

Cami-i Kebir mahallesinde toplam 169 kişi sayılmış bunların içinden 66 tanesi sabi durumundadır.

MAHALLE-İ SEYYİD KOCA³⁶

Resmi Görevliler: Müfti-i Belde, Çömezi Molla Ömer, İmam Hafız Mehmet

Lakaplar: Molla, Kör, Candan oğlu, Kadı oğlu, Boşnak oğlu

Meslekler: Çizmecı, Çıbıkçı, Kepenekli, Kazaz, Mestçi, Avcı, Kuşçu, Berber, Terzi, Sandıkçı, Lüleci, Oduncu, Bezci, Kahveci, Eskici, Sarraç, Helvacı, Karıncalı

Koca Seyyid mahallesinde toplam 69 kişi sayılmış bunların içinden 21 kişi sabi olarak geçmektedir.

MAHALLE-İ İMAD³⁷

Resmi Görevliler: İmam Seyyid, Mehmet İbni Mustafa, Muhzır Süleyman

Lakaplar: Molla, Kör oğlu, Cihan oğlu, Keskin Mehmet, Akgöz oğlu

Meslekler: Kilimci, Berber, Oturakçı, Sarraç, Nalçı, Çiftçi, Basmacı, Kahveci, Terzi, Dellak Ahmet, Pabuçcu, Ayıcı Derviş, Kozacı, Uncu, Hamal, Katırcı, Halaç, Çıbıkçı, Rençber, Kantarcı, Kavas, Zenci Abdullah

İmad mahallesinde toplam 105 kişi sayılmış bunların içinden 38 kişi sabi olarak geçmektedir.

MAHALLE-İ NASRULLAH?³⁸

Resmi Görevliler: İmam Seyyid Mehmet bin Hüseyin

Lakaplar: Taflı oğlu, Kara bıyık, Kara Hasan, Kıvrak oğlu, Dereci oğlu

Meslekler: Saraç, Tarakçı, Katırcı, Debbağ, Oduncu, Kavas, Nalbant

Nasrullah mahallesinde toplam 42 kişi sayılmış bunların içinden 19'u sabi durumundadır.

³⁶ Sayfa 9 b

³⁷ Sayfa 9 b

³⁸ Sayfa 10 a

MAHALLE-İ KARA HİSAR³⁹

Resmi Görevliler: İmam Osman, Odabaşı oğlu Ahmet, Kadı oğlu Muhzır Ahmet

Lakaplar: Deli Mehmet, Beğler oğlu, Camus oğlu, Kürd oğlu, Bacaksız oğlu, Kuloğlu, Molla

Meslekler: Katırcı İbrahim, Mestçi, Astarıcı oğlu, Halaç Hüseyin, Börekçi, Muhtab, Berber, Çulha Hasan, Tarakçı.

Karahisar mahallesinde toplam 53 kişi sayılmış bunların içinden 16'sı sabi durumundadır.

MAHALLE-İ BEKTAŞ-I KEBİR (BÜYÜK BEKTAŞ MAHALLESİ)⁴⁰

Resmi Görevliler: İmam Seyyid Mustafa

Lakaplar: Molla, Arap Hafız, Metrek oğlu, Nişancı oğlu, Ak deve oğlu, Kapanar oğlu, Fil oğlu, Çeprast oğlu, Çakır Halil, Natır oğlu, Topal Hasan, Kel Arap Ali, Kürd Ali oğlu, Sırt köylü, Yörük Ömer, Kızılcı Memiş, Begli Mehmet, Hünkel oğlu, Kırmızı donlu oğlu Ali, Gömleksiz oğlu, Arap İsa, Arap Selami.

Meslekler: Muhtab, Semerci, Çulha, Çıkrıkçı, Yemişçi, Fesçi, Nişancı, Urgancı, Kazancı, Nalbant, Kahveci, Semerci, Eskici Ömer, Sabancı, Bakkal, Canbaz Ahmet, Kasap, Helvacı, Palancı, Şekerci, Leblebici, Değirmenci, Çulhacı, Tütüncü, Mazıcı Mustafa, Boyacı Abdullah, Berber Salih, Feteş oğlu, Toygar oğlu, Dellak, Barutçu, Kahveci, Rençber.

Bektaş-ı Kebir mahallesinde toplam 181 kişi sayılmış, bunların içinden 62'si sabi durumundadır.

MAHALLE-İ BEKTAŞ-I SAGİR (KÜÇÜK BEKTAŞ MAHALLESİ)⁴¹

Resmi Görevliler: İmam Ali bin Musa, Muhzır, Odabaşı oğlu, Hatip oğlu İbrahim

Lakaplar: Kadı oğlu, Balık Ali, Deveci oğlu, Egerli oğlu, Ilıç oğlu, Koca Bekir oğlu, Mercan oğlu, Topal Hasan, Pamucuklu Ali, Dönme Mustafa,

³⁹ Sayfa 10 a-b

⁴⁰ Sayfa 10 b-11 a

⁴¹ Sayfa 11-a-b-12 a

Köse Ahmet oğlu, Karaca oğlu, Yörük oğlu, Çöre oğlu, Yanıcı oğlu, Gemalmaz oğlu, Dağlı oğlu, Ayıcı oğlu, Kral oğlu, Emir oğlu, Poyraz oğlu, Gelir oğlu, Uzun oğlu, Bölük oğlu, Kara bıçak oğlu, Mekik oğlu, Arap oğlu, Horos oğlu, Bilal oğlu, Paşalı oğlu, Kurd oğlu, Gömleksiz oğlu, Kuyulu oğlu, Ökelek oğlu, Molla Hasan oğlu, Karadayı oğlu, Pehlivan oğlu, Baş oğlu, Sarban oğlu, Lök oğlu, Tavaslı oğlu, Orak oğlu, Boz Ali, İkiz oğlu, Kel Hasan oğlu, Ker? oğlu, Tazkırılı Süleyman, Çukur köylü oğlu, Mısırlı Şeyh Mehmet, Kör oğlu, Parsalı oğlu, Çerçi Hasan, Göre oğlu.

Meslekler: Çakmakçı Ahmet, Bardakçı Mustafa, Çırpıcı Kara Mustafa, Kasap Muslu, Bakkal, Saraç, Kelleci oğlu, Berber Ali, Kelleci, Lüleci oğlu, Semerci oğlu, Kasap oğlu, Çulha oğlu, Palancı oğlu, Dökmeci oğlu, Pabuççu oğlu, Nalbant oğlu, Kürt Halil, Hallaç oğlu, Terzi oğlu, Urgancı oğlu, Temurci Ali, Helvacı

Gulam/Köle: Zenci Ali, Köle Sabi Mehmet, Zenci Mavi, Zenci Baraka,

Engelli: Ama Mehmet Bektaş-ı Sagir mahallesinde toplam 368 kişi sayılmış, bunların içinden 115'si sabi durumundadır.

MAHALLE-İ TEKYE⁴²

Resmi Görevliler: İmam-ı Mahalle Mustafa İbni Hüseyin, Müezzın

Lakaplar: Şemdan? oğlu, Deliceli oğlu, Can İsa oğlu, Hacı Nazilli oğlu, Çıbık oğlu, Çavuş oğlu, Galbaş oğlu, Tekyeli oğlu, Evli oğlu, Kirli oğlu, Sefa Hacı Hüseyin, Kasap Hacı Ali, Topal Kasap Ali, Adalı Hüseyin, Kirceli İbrahim

Meslekler: Kasap Tekye mahallesinde toplam 50 kişi sayılmış, bunların içinden 12'si sabi durumundadır.

MAHALLE-İ ATTAR HEVACE (HOCA)⁴³

Resmi Görevliler: İmam Abdullah İbni Ahmet, Haraç katibi

Lakaplar: Çolak Hacı, Baba Halil, Kanbur oğlu, Yumuk oğlu, Türidi oğlu, Kara köylü, Çavuş Mehmet, Kınacı oğlu, Yarım Ali, Döşme oğlu, Coru oğlu, Sulu oğlu, Topal oğlu, Sofalı oğlu, Cezayirli oğlu, Sarı oğlan oğlu, İncirci oğlu, Kurd oğlu, Ekiz oğlu, Turna oğlu, Yarım oğlu, Kıras Ali, Kınacı oğlu, Halaç Kel Mehmet, Kantar oğlu, Şakşak oğlu, Bodur oğlu, Kanbur oğlu

⁴² Sayfa 12 a

⁴³ Sayfa 12 b-13 a

Meslekler: Debbağ, Temurci, Yemişci, Berber, Avcı Abdullah, Pilavcı oğlu, Eskiçi, Kuyucu, Kömürcü, Börekçi Ali, Keçeli köylü, Balcı Ali, Mısırcı Abdullah, Sıvacı Mustafa, Katırcı, Kavas Süleyman, İncirci oğlu, Halaç oğlu, Etmekçi, Nalçacı, Kınacı, Palancı, Kahveci, Börekçi, Değirmenci, Nalçacı

Gulam/ Köle: Köle Süleyman

Besleme: Hacı İbrahim beslemesi sabi Mehmet Attar Hoca mahallesinde toplam 108 kişi sayılmış, bunların içinden 38'si sabi durumundadır.

MAHALLE-İ EBE KUYUSU⁴⁴

Resmi Görevliler: İmam Hacı İbrahim

Lakaplar: Sulu oğlu, Seyyid Ahmet oğlu, Dede oğlu, Kusul oğlu, Ispartalı oğlu, Köse İbrahim oğlu, Yaran Kömeli İbrahim, Akşehirli oğlu, Molla, Kadı köylü oğlu, Kuru oğlan İbrahim

Meslekler: Değirmenci, Mücellid, Temurci oğlu Ebe Kuyusu mahallesinde toplam 49 kişi sayılmış, bunların içinden 14'ü sabi durumundadır.

MAHALLE-İ BABA KUYUSU⁴⁵

Resmi Görevliler: İmam-ı Mahalle

Lakaplar: Azadlı oğlu, Ömer Ağa oğlu, Aydınlı oğlu, Sipahi oğlu, Alaca köylü, Zalim Ali oğlu, Bekir köylü oğlu, Sünbül oğlu, Tonton oğlu, Arap Halil oğlu, Konyalı oğlu, İl oğlu, Buldur oğlu, Denizli oğlu, Tiryaki oğlu, Kavas oğlu, Semerci oğlu, Kürd oğlu, Tata oğlu, Çitci oğlu

Meslekler: Çıkırıkçı Çulha oğlu, Sığırtmaç Ali, Berber oğlu Baba Kuyusu mahallesinde toplam 93 kişi sayılmış, bunların içinden 23'ü sabi durumundadır.

MAHALLE-İ HACI YAHYA⁴⁶

Resmi Görevliler: İmam Hafız Halil İbni Mehmet, Hacı Müezzın oğlu Halil, Çavuş İsa, Şehir kethüdası oğlu Hüseyin,

⁴⁴ Sayfa 12 b

⁴⁵ Sayfa 12 a-b

⁴⁶ Sayfa 13-a-b

Lakaplar: Kethuda oğlu, Kasabalı oğlu, Kurd oğlu, İzmirli oğlu, Çalık oğlu, Çorum oğlu, Emmioğlu, İmraslı oğlu, Kanbur oğlu, Tefci oğlu, Karamanlı oğlu, Makbul Ömer, Çoy oğlu? , Molla Hasan oğlu, Parisli oğlu, Eğridirli oğlu, Bodur oğlu, Melkiz? oğlu Halil, Yörük oğlu, Deli Mehmet, Sarı oğlu, Tetebed yerli? oğlu, Hacı Musa oğlu, Saka Arap, Yerli oğlu?, Fil oğlu.

Meslekler: Boyacı oğlu, Nalband Hacı, İşçi Mustafa, Çırağ, Kaldırmacı? Ali, Tarakçı oğlu, Kirişçi, Basmacı oğlu, Mestçi,

Hacı Yahya mahallesinde toplam 128 kişi sayılmış, bunların içinden 51'i sabi durumundadır.

MAHALLE-İ AKMESCİT⁴⁷

Resmi Görevliler: ----

Lakaplar: Donlu oğlu, Giridli oğlu, Bulanık oğlu, İmamoğlu, Salak oğlu, Tebdeli Abdi, Yamak oğlu, Balyambolu Mustafa, Bayındırlı oğlu, Çakır oğlu, Ekşi oğlu, Tireli oğlu, Kuru oğlu, Kapusuz oğlu, Menzilci oğlu, Balık oğlu, Fetir oğlu? , Kuru Mehmet, Eğridirli, Hisarlı, İzmirli, Kanbur Mestan

Meslekler: Tablacı oğlu, Ketancı oğlu, Ayrancı oğlu, Maharcı Hüseyin

Hacı Yahya mahallesinde toplam 76 kişi sayılmış, bunların içinden 27'i sabi durumundadır.

MAHALLE-İ BÖLÜCEK-İ CEDİD (YENİ BÖLÜCEK MAHALLESİ)⁴⁸

Resmi Görevliler: İmam Hafız Hüseyin, Hatip Hafız Mehmet, Kâtip Mehmet, İbrahim Beg oğlu sabi Ahmet, Mahalle Kethudası Mustafa

Lakaplar: Döngel oğlu?, Gülbed oğlu, Kara Hüseyin, Arap Ahmet, Döndü oğlu, Davud Baba, Gökçe Ali, Döndü oğlu, Taşköprülü oğlu, Emetli oğlu, Softa Hüseyin, Güzelsiz Ahmet, Kabul oğlu, Mecnun oğlu, Şeyh Ahmet oğlu, Kız Hasan

Meslekler: Terzi oğlu, Muytab oğlu, Berber Hüseyin, Fenerci, Kasap Nalbant Halil, Terzi İbrahim, Eskici İbrahim, Keçeci oğlu, Çulha Ahmet, Koçarlı Hüseyin, Eskici, Değirmenci, Leblebici, Cambaz, Palancı Mehmet, Kebapçı Şerif, Kahveci

⁴⁷ Sayfa 13 b

⁴⁸ Sayfa13-b/14-a

Yeni Bölücek mahallesinde toplam 134 kişi sayılmış, bunların içinden 42'si sabi durumundadır.

MAHALLE-İ BÖLÜCEK-İ ATİK (ESKİ BÖLÜCEK MAHALLESİ)⁴⁹

Resmi Görevliler: İmam Mustafa Efendi, Müezzîn Hacı Süleyman, Mektep hocası Abdullah, Şeyh Bedli? Mustafa, Şeyh Hacı İbrahim

Lakaplar: Çayır oğlu, Bober oğlu, Dağlı oğlu, Paralı oğlu, Yumuk Hasan, Arap Ahmet, Mestan oğlu, Koca oğlan oğlu, Kürd oğlu, Kürd Ahmet, Köse oğlu, Köylü oğlu, Yörük oğlu, Emir oğlu, Değirmen Dereli oğlu, Ebe oğlu, Kanad Ahmet, Boladanlı oğlu, Sekenekli oğlu, Tırhalalı oğlu, Topal Mehmet, Türkmen Veli, Tonoş Ömer, Topcu oğlu, Molla Yusuf, Anabolulu? Kadri, Kiracı İsmail, Simavlı Mustafa, Kethuda, Kapudan oğlu, Kırk ağaçlı oğlu, Boz köylü oğlu, Bafa köylü oğlu

Meslekler: Haffaf, Saka Hacı Süleyman, Mestçi, Hizmetkâr, Dellal Ömer, Feşci oğlu, Hafız Ömer, Sarıkçı oğlu, Halaç Halil, Boyacı, Oduncu, Konakçı Ahmet, Nakkaş oğlu, Çeşmeci oğlu İbrahim, Leblebici, Hallaç, Sarban oğlu, Tarakçı Mustafa, Limoncu, Eskici Süleyman, Peştamalcı Halil, Obacı oğlu, Kasap Halil, Temurci Hüseyin, Yapıcı Ali, Kahveci, Börekçi Yahya

Eski Bölücek mahallesinde toplam 172 kişi sayılmış, bunların içinden 36'si sabi durumundadır.

MAHALLE-İ İLYAS-I KEBİR (BÜYÜK İLYAS MAHALLESİ)⁵⁰

Resmi Görevliler: İmam Hacı Abdullah, Mirahur Ahmet, Suyolcu Ahmet, Mora Müftüsü Sabık Süleyman Efendi

Lakaplar:Eğridirli oğlu, Buldurlu oğlu, Kabapınarlı Halil, Nevzuhur Mehmet, Serdar oğlu, Küçük Hacı Hüseyin, Bıçaklı oğlu, Deli İsmail, Kurd oğlu, Kocabaş oğlu, Deli Ahmet, Kırık oğlu, Baba Halil, Şehri oğlu, Ebe oğlu, Cezayirli Mehmet, Poyracıklı Mehmet, Şeyh oğlu Hacı İbrahim, Uluborlu oğlu Ahmet, Çora Hafız Ahmet, Kemerli oğlu, Kadı köylü oğlu, Taşköprülü oğlu, Molla Ali

⁴⁹ Sayfa 14 a-b

⁵⁰ Sayfa 14-b-15 a

Meslekler: Temurci, Eskici, Çerçi, Çulha Hacı Mustafa, Eskici Mehmet, Feşçi oğlu, Yemişçi oğlu, Çoban Ahmet, Basmacı, Çiçekçi oğlu, Davulcu Süleyman, Nalbant Hacı, Turşucu oğlu, Kasap Halil, Semerci Mehmet, Kavas Ahmet, Remci(Demci) oğlu, Halaç Mahmut

Büyük İlyas mahallesinde toplam 170 kişi sayılmış, bunların içinden 51'i sabi durumundadır.

MAHALLE-İ İVAZ PAŞA⁵¹

Resmi Görevliler: İmam-ı evvel Mustafa, İmam-ı Sani Hüseyin, Pasban Süleyman, Defterdar oğlu, Mirahor Hacı Mustafa

Lakaplar: Pamukçu Bedli?, Deveci Bekir, Muhtab Ömer, Eğridirli oğlu, Nazilli oğlu, Sapancı Hacı Mustafa, Tüfekçi başı, Maç oğlu, Somalı Bekir, Arap oğlu, Kanber oğlu, Fincanlı oğlu, Ortalı oğlu, Kahveci İbrahim, Çıkrıkçı Hüseyin, Dağlı Hasan, Müjdeci oğlu, Boz köylü, İzmirli oğlu, Menemenli oğlu, Molla İbrahim, Bayrak şırdı, Gelin eli, Karamanlı oğlu, Karaköylü, Kantar oğlu, Çeme İbrahim Ham oğlu, Sebde? oğlu, Çorum oğlu, Türelî oğlu, Ispartalı oğlu, Kürd Hacı, Remci Mehmet?, Bal Ali oğlu, Zenci Abdullah, Toykar oğlu, Kadem oğlu, Boşnak Mehmet, Sarımsakçı oğlu, Bursalı oğlu, Kaçar oğlu, Kalıpcı oğlu, Şalak Bedli Mehmet, Şalak oğlu, Hacı Sapa? oğlu, Sarban Lala, Temurci

Meslekler: Moldovancı oğlu, Morvancı oğlu Ahmet, Kahveci, Çıkrıkçı Hüseyin, Kalyoncu Mehmet, Kasabalı oğlu, Debbağ Hacı İsmail, Çuhadar oğlu, Adalı oğlu, Oduncu, Berber, Surnacı oğlu, Bakkal.

İvaz Paşa mahallesinde toplam 208 kişi sayılmış, bunların içinden 59'u sabi durumundadır.

MAHALLE-İ DERE⁵²

Resmi Görevliler: İmam Hafız Ali

Lakaplar: Çırağ oğlu, Köylü İsa, Ispartalı oğlu, Boz köylü, Türelî oğlu, Helalci oğlu, Bıçak Osman, Karcı Hasan, Kıbrıslı oğlu, Çizmeci oğlu, Kürd oğlu, Kuyucu oğlu, Çel oğlu, Sede oğlu, Koca oğlan Murtaza, Akhisarlı oğlu, Tepecikli oğlu, Moralı oğlu, Kula oğlu, Arap oğlu, Yetim Ahmet

Meslekler: Çizmeci, Debbağ oğlu, Halaç Hüseyin, Zorakçı oğlu, Börekçi, Meşinci oğlu,

⁵¹ Sayfa 15 a-b

⁵² Sayfa 15-b

Gulam/ Köle: Köle zenci Murad, köle Halil.

Dere mahallesinde toplam 74 kişi sayılmış, bunların içinden 16'sı sabi durumundadır.

MAHALLE-İ NARLICA⁵³

Resmi Görevliler: İmam Hafız Ahmet

Lakaplar: SadıkHzade Hacı Lütfullah, Çavuş oğlu, Kantar oğlu, Çalık Hüseyin, Müezzın oğlu, Kocabaş oğlu, Derd mend oğlu, Tosdak Bedli? , Şenlik oğlu, Kuyulu oğlu, Küreci köylü Ebubekir, Karadayı oğlu, Değirmendereli Hacı Hüseyin, Eğridirli oğlu, Çolak oğlu, Küçük oğlu, Tireli oğlu, Kanbur oğlu, Boncuk oğlu, Tüli oğlu, Köse oğlu, Bozacı oğlu, Sağır Hasan, Solak oğlu, Yavaş oğlu, Kabacıklı Yetim Mehmet Ali

Meslekler: Çakmakçı Halil, Kahveci Osman, Kalaycı oğlu, Sığırtmaç, Halaç Ömer, Bezci Halil

Gulam/ Köle: Kölesi zenci Mehmet Narlıca mahallesinde toplam 106 kişi sayılmış, bunların içinden 30'u sabi durumundadır.

MAHALLE-İ LALA PAŞA⁵⁴

Resmi Görevliler: İmam Hafız Mehmet, Lala Paşa İmamı Hafız Mehmet, Mahmut Efendi Cami İmamı Kuru, İmam Mehmet

Lakaplar: Gömük oğlu, Oduncu Osman, Hoca oğlu, Dertli oğlu, Makras oğlu, Kasabalı oğlu, Kel Hacı, İzmirli, Tiryaki oğlu, Emir oğlu, Gonca Süleyman, Çapkan oğlu, Çorum oğlu, Cebeci oğlu, Kadı oğlu, Hacı Küçük oğlu, Dere oğlu, Hüsam? Oğlu, Hacı Melik oğlu, Sürücü Mehmet, Coco oğlu, Kayyum oğlu, Uzun emir oğlu, El Havcı?oğlu, Kadı köylü oğlu, Toykar oğlu, Koca kavuk oğlu, Asiye oğlu, Kürd oğlu, Kel Mehmet oğlu, Kuş Adalı oğlu, Hanım oğlu, Köle oğlu Hacı Mehmet, Boladanlı oğlu, Sultan oğlu, Aşık oğlu, Hoca oğlu, Karcılı oğlu, Ahriyan damadı İsmail, Koca kulak oğlu, Öteli oğlu, Kuvare oğlu, Gececi oğlu, İri oğlu, Çubukçu Hasan, Acem oğlu, Burun oğlu, Dilsiz Mehmet, Deli Bekir, Kusal oğlu, Solak oğlu, Dağdelen Ali, Çolak Molla Hüseyin, Salih Ağa oğlu, Beg oğlu İsmail, Cenkli oğlu.

Meslekler: Halaç, Kebabçı İbrahim, Yamuncu? Salih, Kantarcı Hüseyin, Tatlıcı oğlu, Çubukçu oğlu, Kasap Ahmet, Balcı oğlu, Ağaççı Hasan,

⁵³ Sayfa 15-b/16 a

⁵⁴ Sayfa 16-a-b/17-a

Bekmezci oğlu, Debbağ Mehmet, Davulcu oğlu, İşçi oğlu, Dellal Hacı Sadık, Halaç Ahmet, Eskici Hafız, Sepetçi oğlu, Kahveci, Çukacı oğlu, Hamamcı oğlu, Yasdıkcı oğlu.

Gulam/ Köle: Köle Mustafa 22, Arap köle Ali, Köle Hasan, Köle Ali, Esir Hüseyin.

Engelli: Ama Osman, Lala Paşa mahallesinde toplam 164 kişi sayılmış, bunların içinden 69'u sabi durumundadır.

MAHALLE-İ ALİ AĞA⁵⁵

Resmi Görevliler: İmam Hafız Mustafa bin Ömer, Müezzin Ali, Molla Hasan

Lakaplar: Kınıklı Mustafa, Poyracıklı Osman, Emir oğlu, Yamuncu Hacı Halil, Delil oğlu, Savran Ali, Kulaksız oğlu, Kiracıbaşı Ramazan, Soyтары oğlu, Bölükbaşı oğlu, Dere oğlu, Kırılı oğlu, Memili oğlu, Hacı Kalfa oğlu, Ispanakçı oğlu, Pehlivan Mehmet, Deveci Boz Mustafa, Türkmen Ali

Meslekler: Ağaççı oğlu, Kirişçi oğlu, Kasap, Sandıkçı oğlu, Çulha İbrahim, Muhtab Mehmet, Deveci Hacı İbrahim, Testereci oğlu, Balıkçı Kadri, Nalbant, Terzi, Semerci

Engelli: Ama Mehmet Ali Ağa mahallesinde toplam 79 kişi sayılmış, bunların içinden 27'si sabi durumundadır.

MAHALLE-İ Derviş Ağa⁵⁶

Resmi Görevliler: İmam Osman, Hatip Derviş Ali, Mirahur Halil, Suyolcu

Lakaplar: Avcı oğlu, Kabakulak oğlu, Köpekçi oğlu, Tuzsuz Ali, Bayrakdar oğlu, Köse oğlu, Tavşanlı İbrahim, Deli Mehmet oğlu, Hacı Beg oğlu, Kasabalı oğlu, Mısırlı Hacı Hafız, Kırılı Mehmet, Zar Ali, Topal Ali, Simavlı, Ödemişli, Çepni oğlu, Çamur Halil, Alabaz oğlu, Parsalı oğlu, Sağır Ömer, Zeybek Halil, Kel Ahmet, Dağlı Süleyman, Zeybek Hüseyin, Koca Kadı Mehmet, Okçu oğlu, Mahfillerli oğlu, İli oğlu

Meslekler: Berber oğlu, Bıçakçı Mehmet, Lüleci oğlu, Nalbant Salih, Boyacı Ahmet, Kasap Osman, Çoban oğlu, Balıkçı oğlu, Semerci Süleyman, Çamaşırcı oğlu, Ekşi oğlu, Çanakçı oğlu, Arpacı Hacı İbrahim, Surnacı Hasan, Dellal Hacı İbrahim, Kirişçi Süleyman, Berber oğlu, Tütüncü Ahmet, Halaç

⁵⁵ Sayfa17-a

⁵⁶ Sayfa 17 a-b

Derviş, Kasap Arap Abdullah, Kadayıfçı Sadettin, Tekyeli oğlu, Halaç Arif, Yemişçi Veli, Katırcı Mehmet, Berber Ahmet.

Gulam/ Köle: Köle zenci Said, Arap Bilal, Arap köle İbrahim, Baş Ağa Abdullah.

Engelli: Kötürüm Ali.

Derviş Ağa mahallesinde 242 kişi sayılmış, bunların içinden 78'i sabi durumundadır.

MAHALLE-İ ÇARŞU⁵⁷

Resmi Görevliler: İmam Ahmet ibni Mustafa, İmam molla Ali, tımarhaneci molla Ahmet.

Lakaplar: Akçe köylü, Birgili oğlu, Toygar oğlu

Meslekler: Semerci, Çizmece, Keçeci oğlu, Dellar Osman, Ütücü, Katırcı Süleyman, Hattat Hacı Mustafa, Tütüncü Abdullah

Gulam/Köle: Zenci İbrahim, Zenci Süleyman

Mütesellim Ağa konağı mahalle-i mezburede olmağla anda olan Peykâr etibbâi 65 kişi konakta bulunmaktadır.

Kara Osman-zade Yetim Ahmet Ağa Konağı: Toplam 8 kişi var, bunlardan 3'ü sabi'dir.

Peykâr Etibbâi Çarşı mahallesinde güzelhisarında yazılıp ardından Asitane'ye azim olmuşlardır.

Çarşı mahallesinde 47 sayılmış, bunların içinden 16'sı sabi durumundadır.

MAHALLE-İ AYN-I ALİ⁵⁸

Resmi Görevliler: İmam Ahmet ibn-i Hüseyin, Mütesellim Ağa etibbaından Hatip oğlu, İmamoğlu Hafız Mehmet, Muhzır Mustafa

Lakaplar: Şehri oğlu, Köylü oğlu, Topal oğlu, Arap Musa, Tuman Mehmet, Çukur köylü, Sarı Molla oğlu, Yörük oğlu, Sarı kuzu oğlu, Kıbrıslı oğlu, Gördesli oğlu, Köfteci oğlu, Deli Ömer oğlu, Köle oğlu, İzmirli oğlu, Tenten? oğlu, Keçeci Mehmet, Kara Ahmet, Hob oğlu, Şermet oğlu, Pir oğlu, Bahar Mehmet, Karalı oğlu, Kaynar oğlu, Moloy Ali, Çolak Hafız, Melik oğlu, Sağır Hacı Abdullah, Büyük oğlu, Kürd oğlu, Direk Abdullah, Yağcılı

⁵⁷ Sayfa 18 a

⁵⁸ Sayfa 18 a-b

Mehmet, Bağdatlı İbrahim, Fındık oğlu, Akbaş oğlu, Emir oğlu, Kelli oğlu, Berber Ahmet, Karabıçak oğlu

Meslekler: Bezci, Çizmeci, Dellal, Semerci Yusuf, Çulha Hasan, Taşçı, Kavukçu oğlu, Nalbant Mehmet, Mestçi Ali, Sarraç oğlu, Şam Börekçi, Eskici Hüseyin, Terzi Köse Ali, Debbağ, Kebabçı oğlu, Leblebici, Tarakçı, Berber, Çırağ Mustafa, Molla Mehmet oğlu, Kasap Sağır Mehmet, Helvacı oğlu, Arpacı Hasan, Mısırcı, Kârhaneci Hüseyin, Katırcı, Kozacı oğlu, Balcı oğlu

Gulam/ Köle/ Hizmetkar: Hizmetkar Ali oğlu Ahmet.

Ayn-ı Ali mahallesinde 203 kişi sayılmış, bunların içinden 56'sı sabi durumundadır.

MAHALLE-İ İBRAHİM ÇELEBİ⁵⁹

Resmi Görevliler: İmam molla Ahmet, Müderris-zade Ali Osman, Hatib Mustafa, Müftü oğlu, Kadı oğlu Tahir, Başçavuş Feyzullah, Adala voyvodası Osman Beğ, Kethuda oğlu, Müezzın Molla Hüseyin, İmam oğlu Mehmet, Cami-i Kebir Hatibi

Lakaplar: Ekşi oğlu, Akhisarlı, Gördesli, Kuşçu oğlu, Tekyeli oğlu, Karadayı oğlu, Çomar oğlu, Armudlu oğlu, Ocancı oğlu, Kiras oğlu, Suhte oğlu, Üçerci oğlu, Kadı oğlu, Melek zade, Sakar kaya oğlu, Pire Mehmet oğlu, Kuru oğlu, Laklak oğlu, Pilavcı oğlu, İnce kara oğlu, Koç Osman, Mukadder oğlu, Topal Molla İsmail, Küçük oğlu, Eşekçi oğlu, Bodur oğlu, Toramanlı oğlu, Şamlı oğlu, Molla Yusuf, Molla Hüseyin, Molla Abdullah, Molla Osman, Arap Reyhan,

Meslekler: Muhtab Ali, Yorgancı Hacı, Etmekçi, Sarraç Halil, Çizmeci oğlu, İşçi Hacı, Menzilci oğlu, Düğenci? , Sarraç, Hallaç oğlu, Cebeci oğlu, Debbağ Ali, Helvacı oğlu, Sarraç, Kolancı oğlu, Temurci oğlu, Debbağ, Kahveci Hasan, Leblebici oğlu, Çoban Sarı oğlu, Kepenkçi oğlu, Kebabçı, Çizmeci oğlu, Etmekçi oğlu, İşçi Yusuf, Berber, Nalçacı sarı Ahmet, Yemişçi Hacı Hasan, Kasap oğlu, Hamamcı oğlu, Debbağ oğlu

Gulam/ Köle/ Hizmetkâr: :Müderris-zade Ali Osman'ın 3 tane kölesi var. Bunlar: Köle Yusuf, Köle Hasan, Köle Arif, zenci İhtiyar Said, zenci Hüseyin, hizmetkârı Ahmet, hizmetkâr Mehmet, hizmetkâr Mehmet.

Engelli: Âma İbrahim Çelebi mahallesinde 256 kişi sayılmış, bunların içinden 71'i sabi durumundadır.

⁵⁹ Sayfa19 a-b

MAHALLE-İ SAZ⁶⁰

Resmi Görevliler: İmam Halil, Hatib oğlu, Kırtov Sipahisi Ahmet, İmamoğlu

Lakaplar: Emir oğlu, Sapır Mustafa, Boz Veli, Kasabalı oğlu, Keskin Mehmet, Tavaslı Mehmet, Çekesiz Hacı Hasan, Kör Himmət, Koca Osman, Kara Yiğit, Sarban Ali, Arap Musa, Kırılı Mustafa, Lala köylü oğlu, Kel Ömer, Kürd oğlu, Dede oğlu, Mavi Arap, Cansız oğlu, Kıbrıslı oğlu, Kasabalı oğlu, Çeneklici oğlu Ali, Çukur köylü oğlu, Tepecikli oğlu, Deli Osman, Bali oğlu, Kör Osman, Köse Ali oğlu, Beylan oğlu, Emir oğlu, Esir oğlu, Sepet oğlu, Molla İsmail

Meslekler: Kuşçu Çakır, Terzi Hacı, Nalbant oğlu, Bağcı oğlu, Sığırtmacı Yusuf, Kaşıkçı Bekir, Berber Ali, Manav oğlu Mustafa, Çivici oğlu, Eskici Halil, Kepekçi oğlu, Deveci Veli, Katırcı oğlu, Kahveci Mustafa, Kavukçu oğlu, Eskici Hasan, Tavukçu oğlu, Yorgancı Mahmut, Pabuççu oğlu.

Saz mahallesinde 220 kişi sayılmış bunların içinden 87'si sabi durumundadır.

MAHALLE-İ DİLŞİKAR⁶¹

Resmi Görevliler: İmam Ahmet bin Ali, İmamoğlu Mehmet, Soğan kadısı oğlu Ali, Müezzın Ali **Lakaplar:** Nalband oğlu, Tağlı Köse İbrahim, Kargınlı oğlu, Salarıcı oğlu, Özenisli oğlu, Molla Ahmet, Görecikli Zebun Ahmet, Arap Şeyh Mustafa, Arap oğlu, Sabi Ali, Tankar oğlu, Küçük Beg, Alaiyeli oğlu, Yörük Koca Ali, Çobaniyeli Yusuf, Kara oğlanlı Abdullah, Kızılcacı oğlu, Meryem oğlu, Çoban oğlu, Beg oğlu, Kalpazan? oğlu, Şahin Beg oğlu Mehmet, Terlemez oğlu, Suhte kızı oğlu, Keneli oğlu, Kara oğlanlı Deli Mehmet, Akkaş oğlu, Türkmen Veli, Kaçar oğlu, Kürt oğlu, Kıbrıslı oğlu, Zeyneb oğlu, Ak gelin oğlu, Çil oğlan oğlu, İnce Mehmet, Kel Ahmet, Uzun Parsalı oğlu, Kucak almaz Mehmet, Köban oğlu, Çolak Halil, Gömleksiz Hacı, Sinek oğlu, Kıyma oğlu, Kıranlı kardeşi Terzi Mustafa, Topal İsmail, Akkaş oğlu, Çobaniyeli oğlu, Aşıklarlı Mehmet, Güden oğlu, Kım oğlu, Bergamalı oğlu, Örenli sabi Hasan, Bozalanlı oğlu, Parsalı oğlu, Karataşlı oğlu, Sinek oğlu

⁶⁰ Sayfa 19-b/20-a

⁶¹ Sayfa 20-a-b/21-a

Meslekler: Nalbant Hacı, Helvacı Ahmet, Kahveci oğlu, Çıracı oğlu, Tarakçı Abdullah, Deveci Hüseyin, Nalbant Molla, Natır Mehmet, Şam Börekçi oğlu, Bakkal Hacı Osman, Yemişçi Şeker Ali, Nalbandcılı oğlu, Abacı Halil, Berber Mehmet, Oduncu Şerif, Helvacı, Çulha Ali, Şermetçi oğlu, Eskici Halil, Çamaşırcı Hacı, Yorgancı Hacı, Arpacı Ahmet, Hallaç, Kandilci oğlu, Pabuççu Mehmet, Helvacı Ali, Manav Ahmet, Eskici İsmail, Hamamcı, Saatçi oğlu, Abacı Hacı Halil, Salih oğlu Şerif Ali, biraderi Mercan Arap

Acemi Ali bedeli Arap Ali

Gulam /Köle: Arap Mehmet, Evliya Gulam, Gulam Hurşit, Gulam Ahmet

Dilşikar mahallesinde 279 kişi sayılmış, bunların içinden 84'ü sabi durumundadır.

MAHALLE-İ ALAY İNİ ?⁶²

Resmi Görevliler: Süleyman Kethuda, İmam Hacı Mehmet, İmam Hafız Ahmet, Mirahor Mehmet

Lakaplar: Kıratlı oğlu, Kırılı oğlu, Koca İmamoğlu, Saka oğlu, Çömlek oğlu, Palalı oğlu, Cennet oğlu, Pazar köylü, Çarmuk oğlu, Koynur oğlu, Kazak oğlu, Sarıçamlı oğlu, Bayrakdar oğlu, Nacar Topal Mehmet, Amasyalı oğlu, Pehlivan oğlu, Bodur oğlu, Tekyeli oğlu, Bataş Hacı Hasan, Arap Baraka, Gökoğlu, Tağlı Hüseyin, Acem Sarbanı Halil, Bağcılarlı oğlu, Palazlı? oğlu, Nifli İmam oğlu, Kızılcalı oğlu, Yund Dağlı Mehmet, Kara Yakup oğlu, İmam Paşa oğlu, Şahbaz oğlu, Şallı oğlu, Bayramcılı oğlu, Toğaçlı İbrahim, Sarı Sağırılı Hüseyin, Ballıcalı, Bursalı, Kabasakal İbrahim, Ahmetçi oğlu Yalvaçlı Mehmet, Çobaniyeli, Dibek Alanlı Halil, Zümrem oğlu, Gelir oğlu, Veli Ağa oğlu, Nasuh Arap oğlu, Kethuda oğlu, Kayalı oğlu, Dilber oğlu, Çolak Ahmet, Gündeşli Kara Mehmet, Şahbaz oğlu, Yörük oğlu, Ebeci oğlu, Emir oğlu, Çallu Koca Hüseyin, Şamlı Hacı Hasan, Güdük Yusuf, Selim Şahlı oğlu, Trabluslu oğlu, Bergamalı oğlu, Emir Hüseyin, Mendeheralı oğlu, Ebulhayr oğlu, Şeyh oğlu, Şeyh Mustafa, Arpacı Bedeli Mehmet, Mühab oğlu, Sıçan oğlu, Ballıcalı oğlu, Dibek Alanlı oğlu, Katırtepen oğlu, Kaba sakal oğlu, Balyan oğlu, Bakırlı oğlu, Kör Hasan, Arap Süleyman, Dere köylü oğlu, Giridli oğlu, Barbunyalı Yunus, Türkmen Musa, Çarmuk oğlu Ahmet,

⁶² Sayfa 21-a-b/22 a-b/23-a

Gökçe köylü oğlu, Mare oğlu, Kalender oğlu, Değnekli hanesinden İbrahim, Hacı Halilli Kara Yusuf, Yalan oğlu, Keman oğlu, Şehriban oğlu, Laz oğlu, Kör oğlu, Anaç? oğlu, Akhisarlı oğlu

Meslekler: Nalbant Hacı, Kalaycı oğlu, Kahveci Ömer, Kuşçu, Keçeci Çakır, Eskici, Helvacı Hacı, Çıracı oğlu, Çulha oğlu, Semerci, Yorgancı oğlu, Deveci Hüseyin, Terzi oğlu, Canbaz Said, Kollukçu oğlu, Kolancı Hacı Hüseyin, Kunduracı Hüseyin, Katırcı, Kantarcı Hüseyin, Terzi Hüseyin, Halaç oğlu, Meşaleci Mustafa, Çizmeci, Deveci Köse Hüseyin, Kahveci Hüseyin, Çulha oğlu, Halaç oğlu, Nalbant oğlu, Temurcu oğlu, Handıkçı oğlu, Tablacı Mehmet, Sığirtmaç, Helvacı, Oduncu Osman, Çizmeci Abdi, Çubukçu, Gülcü oğlu, Kabakçı Kara Mehmet, Külahçı Hafız Mehmet, Balcı Arap, Manav Halil, Ağaçcı Hasan, Basmacı Mehmet, Kabakçı Arap Mehmet, Kuşbaz oğlu Ömer, Kuşakçı oğlu, Helvacı Mehmet Ali, Pabuçcu Ahmet, Berber Hacı Mehmet, Bayrakdar oğlu, Eskici Uzun Mustafa, Yemişçi Ömer, Çörekçi oğlu, Kürekçi İbrahim, Sarıkçı oğlu, Şerbetçi Mustafa, Arabacı Mehmet, Muytab Ali, Molla Hasan oğlu, Tarakçı Veli, Saltacı oğlu.

Gulam/Köle: Köle Arap Hasan Alayini? mahallesinde 780 kişi sayılmış, bunların içinden 239'u sabi durumundadır.

MAHALLE-İ SERABAD⁶³

Resmi Görevliler: İmam Külahdaş oğlu Hacı Mehmet

Lakaplar: Güreş oğlu, Esir oğlu, İmamoğlu, Çömez Hacı Halil, Talyan oğlu, İnzal oğlu, Kaba Ahmet oğlu, Karagöz Hüseyin, Taşçı oğlu, Köylü köse Musa, Raziye Hacer oğlu, Molla İbrahim, Deli Hasan oğlu Mustafa, Boz Hasan, Çolak Mehmet, Yörük oğlu, Cansız oğlu

Meslekler: Debbağ, Nalbant Mustafa, Çörekçi oğlu, Eskici oğlu, Cansız oğlu, Saraç Halil, Bıçakçı Süleyman, Terzi Ahmet, Kuyucu Hacı Mehmet, Mehteri Abdullah, Oduncu, Kalaycı Osman, Halaç Ali, Emir İbrahim, Astarıcı Osman, Yörük oğlu, Kolaç oğlu Şeyh Mehmet, İplikçi Osman, Kömürcü Himmet, Çoban Hasan, Toprakçı İsmail, Muytab Hacı Ahmet, Macuncu Hüseyin, Katırcı oğlu, Bakkal Hüseyin, Çulha oğlu, Kalaycı, İmam Mehmet,

Ağyar bedeli: İsmail Serabad mahallesinde 152 kişi sayılmış bunların içinden 65'i sabi durumundadır.

⁶³ Sayfa23-a

MAHALLE-İ RECAİ⁶⁴

Resmi Görevliler: İmam Kûlahdaş oğlu Hafız Mehmet

Lakaplar: Bodur oğlu, Selanikli oğlu, Yumuk Hasan, Çallı Hacı Ahmet, Sepetçi oğlu, Mendeheralı oğlu, Deli Mustafa, Alaca oğlu, Saka oğlu, Simavlı oğlu

Meslekler: Berber Hacı, Eskici oğlu, Pekmezci Hasan, Ağaççı Hacı, Hamal Abdullah, Sepetçi, Halaç Osman, Çizmeci Mustafa, Cebeci oğlu, Katırcı Mehmet, Dellal oğlu, Pabuççu oğlu

Gulam/Köle: Köle Mehmet, Köle Abdullah Recai mahallesinde 64 kişi sayılmış, bunların içinden 22'si sabi durumundadır.

MAHALLE-İ BADILU⁶⁵

Resmi Görevliler: İmam Ömer bin Osman

Lakaplar: Emir oğlu, Maşak oğlu, Yavaş oğlu, Çavuş oğlu, Kızılcalı oğlu, Kuyruk oğlu, Kiras Ali oğlu, Tokadlı oğlu, Çakır oğlu, Kırlı Hasan, Saruhanlı Bedeli Mustafa, Miraç oğlu, Tuzlu oğlu, Kara oğlan oğlu, İmam oğlu, Mir Âlemlı oğlu

Meslekler: Muhtab Hacı Ömer, Pirinççi oğlu, Çizmeci oğlu Ali, Manav, Semerci oğlu, Canbaz Mustafa, Leblebici Hacı Ahmet, Oduncu Kara Mehmet, Katırcı Osman, Tütüncü Veli, Fesci oğlu, Nalband oğlu, Hamal Ali, Halaç Hüseyin, Semerci oğlu, Eskici Hüseyin, Eskici Zebun? Oğlu

Badılu mahallesinde 111 kişi sayılmış, bunların içinden 37'si sabi durumundadır.

MAHALLE-İ HÜCCACLAR (HACILAR MAHALLESİ) ⁶⁶

Resmi Görevliler: İmam Hacı Hüseyin

Lakaplar: Karakaş Hacı Halil, Kocabaş oğlu, Karalı oğlu, Attar Hacı İsmail, Hamzalı oğlu, Kızılhisarlı Ömer, Mevlüdcü oğlu, Kaypancı oğlu Halil, Akşehirli oğlu, Ereğli oğlu, Mir Alemlı, Kürd İsmail, Kahveci Süleyman, Kocabaş oğlu, Kanlı Osman oğlu, Kızıl Hisarlı, Hüseyin

Meslekler: Attar Hacı İsmail, Kalaycı Hacı Ahmet, Postalcı Ali, Çizmeci Ali, Hallaç Mustafa, Derici, Sarraç Halil, Eskici Halil

⁶⁴ Sayfa 23-b/24-a

⁶⁵ Sayfa 24-a

⁶⁶ Sayfa 24-a-b

Hüccacalar mahallesinde 72 kişi sayılmış, bunların içinden 32'si sabi durumundadır.

MAHALLE-İ İSA FAKİH⁶⁷

Resmi Görevliler: ---

Lakaplar: Kaşmer oğlu, Çavuş Hasan, Sazaklı oğlu, Kırılı (Kaparlı) Osman, Emir oğlu, Yekçeşm (Kör), Kınılı Hasan, Gördesli, İmamoğlu, Keşanlı oğlu, Çolak Hafız Ali, Menemenci oğlu Halil

Meslekler: Halaç İsmail, Leblebici, İplikçi Ahmet, Kaltakçı oğlu, Bakkal oğlu, Lüleci Hüseyin

Gulam/Köle: Koca Arab Mavi, Arap Abdullah, Arap Hacı Ali İsa Fakih mahallesinde 69 kişi sayılmış, bunların içinden 25'i sabi durumdadır.

MAHALLE-İ NİŞANCI PAŞA⁶⁸

Resmi Görevliler: Müderris Hacı Osman Efendi, İmam Hafız Hüseyin

Lakaplar: Küçük Hasan, Hacı Köse oğlu, Kork oğlu, Kel Hacı Hasan, Kırılı oğlu, Kürd oğlu, Kıbrıslı oğlu, Çakır oğlu, Korkud oğlu, Kara Gülmez İbrahim

Meslekler: Bıçakçı Hacı Mustafa, Kâtip Hacı, Hamameci Hacı Mustafa Kavas Mehmet, Arabacı Hacı Süleyman, Kasap Mehmet, Muytab Mustafa, Bakkal Hacı Ahmet, Çiftçi Osman, Çıkırıkçı Hacı Hasan, Eskici Hacı Hüseyin, Halaç Halil, Çubukçu Muslu, Nalbant İsmail, Hallaç Çakır

Kan alıcı bedeli Ahmet, Canbaz bedeli Halil Nişancı Paşa mahallesinde 99 kişi sayılmış, bunların içinden 32'si sabi durumundadır.

MAHALLE-İ HARU? AĞA⁶⁹

Resmi Görevliler: İmam Abdurrahman, İmamoğlu sabi Osman Hazinedar Ahmet, Mirahor karındaşı İbrahim

Lakaplar: Yavaş oğlu, Zebuncu oğlu, Giritli oğlu, Titrek oğlu, Tepeli İbrahim, Cezayirli oğlu, Ilıcaklı oğlu, Kara oğlanlı Osman, Sağır oğlu, Baş köylü oğlu, Kırılı oğlu, Edib oğlu, Derbendli Mehmet, Çobaniyeli oğlu, Kömleceli Mustafa, Boynu kalın oğlu, Deli oğlu, Molla İbrahim, Bağcı oğlu,

⁶⁷ Sayfa 24-b

⁶⁸ Sayfa 24-b-25 a

⁶⁹ Sayfa 25-a-b

Tank oğlu, Zaim oğlu, Geredeli oğlu, Bergamalı oğlu, Karataşlı oğlu, Kanlı oğlu, Torun oğlu, Kocabaş oğlu, Sarı Ahmet, Gökmen oğlu, Kulaksız Ali, Tatarlı Hüseyin

Meslekler: Hallaç oğlu, Leblebici Hacı, Eskici oğlu, Nalbant oğlu, Bıçakçı oğlu Süleyman, Çulha oğlu, Nişancı oğlu Ahmet, Aynacı oğlu, Dellal İbrahim, Kelleci oğlu, Semerci Ahmet, Sarban(Deveci) Hacı Hüseyin, Rençber Recep, Çamaşırcı, Temurcu, Muhtab Hacı Mehmet, Helvacı, Berber Mustafa, Balcı Hacı, Deveci Osman, Sığırtmaç Mehmet, Pekmezci Hacı Abdullah, Kebapçı Ali, Katırcı Hacı, Kantarcı Ali, Kasap Mehmet

Haru Ağa mahallesinde 220 kişi sayılmış, bunların içinden 87 ‘si sabi durumundadır.

MAHALLE-İ DEVECİYAN⁷⁰

Resmi Görevliler: İmam Abdulhakim ibn-i Halil, Hazinekar Hacı Ali, Silahtar Hasan Ağa, Uçkurcu İmam Mustafa, Uzuncalı? Müderris Mehmet Efendi, Kara Osman-zade Ali Ağa, Kara Osman-zade Ataullah Efendi, Yahya Ağa, İmam Şeyh Mehmet

Lakaplar: Hasır yakan oğlu, Cennet oğlu, Değnekli oğlu, Keçeci Mehmet, Titrek oğlu, Mail oğlu, Küçük oğlu, Dağdeviren oğlu, Çallı oğlu, Külahraş oğlu, Bölükbaşı oğlu, Bağcı oğlu, Kara Mecbur oğlu, Konu zade, Makam oğlu, Paşa oğlu, İnce Ali, Bağcı, Mestan oğlu, Külahçı, Dönek oğlu, Koçak oğlu, Kürklü Mehmet

Meslekler: Kan Alıcı oğlu, Yorgancı Hacı, Kasap Hacı, Hasırcı Hacı, Terzi Hacı, İplikçi oğlu, Bakkal Hacı, Balcı oğlu, Hancı Hacı Hasan Sarraç Abdullah, Ayarcı? Hacı Mustafa, Attar Ömer, Semerci Bekir, Konakçı koca Mehmet, Ağaçı Hacı Hasan, Çizmeci Abdullah, Dellal Hacı Mustafa, Eskici Hacı İbrahim, Leblebici Veli, Yorgancı Kavas Süleyman, Nalbant oğlu, Şerbetçi Kürd Mehmet, Nalçacı İsmail Bakkal, Feşçi oğlu, İşçi Hacı Hüseyin, Balıkçı Ali, Kalaycı Ali, Somuncu oğlu, Temurci, Kollukçu Ali, Muhtab Mehmet, Uçkurcu İmam Mustafa, Boyacı Mustafa, Bıçakçı oğlu Döşemeci Süleyman, Ayarcı Edhem, Hallaç Molla İbrahim

Deveciyan mahallesinde 111 kişi, sayılmış bunların içinden 77 ‘si sabi durumundadır.

⁷⁰ Sayfa 25-b/26-a (Deveciler)

MAHALLE-İ DANIŞMEND HALİL⁷¹

Resmi Görevliler: Mevlevi şeyhi Mustafa Efendi, İmam Mustafa İbni Mehmet, Kethuda oğlu, Paspan oğlu, Müderris İbrahim Efendi

Lakaplar: Töskel oğlu, Menteş oğlu, Hafır oğlu, Çoban oğlu, Armudlu oğlu, Pazubend Osman, Alaca oğlan oğlu, Natur Abdullah, Gemci oğlu, Bayrakdar Mustafa, Türkmen oğlu, Pirlepel oğlu, Topal Mustafa, Potur oğlu, Kürd oğlu, Keçeci oğlu, Poyraz Mehmet

Meslekler: Börekçi oğlu, Pekmezci oğlu, Etmekçi Ahmet, Nalband Bekir, Yorgancı Hacı, Esirci Emin, Sarraç Hacı Mustafa, Kahveci Mehmet, Eskici İbrahim, Bakkal Hacı, Kebapçı Mehmet, Tütüncü Kara Hüseyin, Terzi Hacı, Bıçakçı Hasan, Sarraç Halil, Yorgancı oğlu Semerci, Berber Hacı, Paçacı oğlu, Kozacı oğlu, Boyacı Şerif Mehmet, Oyacı İsmail, Temurci Himmet, Süpürgeci Hüseyin, Pasban oğlu, Kalaycı Molla Mustafa, Bekmezci Hacı Abdurrahman, Pabuççu oğlu, Börekçi Mustafa, Kaltakçı Mustafa, Temurci, Çulha bedeli İsa,

Gulam/Köle/Uşak: Kapı Uşağı Veli Çanakçı bedeli Hüseyin, Kavukçu oğlu Sabancı bedeli Halil, Çıracı bedeli Molla Hasan, Danişmend Halil mahallesinde 232 kişi sayılmış, bunların içinden 84'ü sabi durumundadır.

SULTANİYE MEDRESESİNDE OLAN TALEBE-İ ULÜM⁷²

Burada ilim gören talebeler toplam 21 kişi bulunmaktadır. Geldikleri yerlerin isimleri Manisa, Bergama, Yund Dağlı, Karamanlı, Tekyeli, Ankaralı, Bursalı, Somali, Kütahyalı. Hemen hemen hepsi Molla sıfatını taşımaktadırlar.

VELİ OĞLU MEDRESESİNDE OLANLAR

1-Buladanlı Molla Süleyman 2-Çallı Âma Abdurrahman 3-Tazkırılı Ağa Hafız Ali. Toplamda 3 öğrenci olup bir tanesi görme engellidir.

MURADİYE MEDRESESİNDE OLANLAR

Memleketlerine bakıldığında Menemenli(4), Sındığılı, Yund Dağlı(2), Magnisalı, Giridli ve Moralı (3) olmak üzere 12 öğrenci ilim görmektedir. Hepsi Molla sıfatını taşımaktadırlar.

⁷¹ Sayfa 26 a-b/27-a

⁷² Sayfa 27-a-b

MÜTESELLİM MEDRESESİNDE OLANLAR

Hemen hemen hepsi Molla sıfatını taşımaktadırlar. Memleketlerine bakıldığında Yund Dağlı(2), Nifli(5), Şehri (Şehirli) (1) kişi olmak üzere toplamda 8 öğrenci bulunmaktadır.

MURADİYE’NİN TAŞRA MEDRESESİNDE OLANLAR⁷³

Memleketlerine bakıldığında Alaiyeli(2), Derecili(2), Arap Aşiretinden (6), Yund Dağlı(1) Hasanlarlı(1), Gördesli(1) ve kölesi, Burun Abadlı (1) Konyalı(1) olmak üzere toplam da 16 kişi öğrenim görmektedir.

NAHIYE-İ KASABA-İ TURGUDLU⁷⁴

Nahiye-i mezkure Nefs-i Turgudlu ve Irılmaz (Irlamaz) nam bir karyeden ibaret olmağa şerh verildi.

Nefs-i Turgudlu Mahalleleri

Der Mahalle-i Zeytuncuk:

Resmi Görevliler: İmam Hasan, İmam Şakir, Esbahmüftü Hacı Ömer Efendi, İmam Şakir İmam köylü oğlu Mehmet, Müfti-i Sabık Hacı Yunus Efendi, Müftüzade Mehmet, Müderris Seyyid Mehmet Efendi, İmamoğlu Süleyman, Suhte Mehmet, Müezzini oğlu, Muhzır Selim

Lakaplar: Kara köylü oğlu, Münevver oğlu, Gülen Veli oğlu, Şervan oğlu, Fettah oğlu, Turu oğlu, Paftakduz? oğlu, Gulam Hurşid, İmam Ali oğlu, Bölük başı oğlu, Muhtedi Ali, Çubuklu oğlu, Dal oğlu, Müftü zade Hüseyin, Küçük İmam oğlu, Hacı İmam oğlu, Akbaş Mehmet, Tonyacı oğlu, Cansız oğlu, Emir Ali oğlu, İbtalcı oğlu, İmam İsa oğlu, Kadı Osman oğlu, Kurd oğlu, Sersem oğlu, Bahşi oğlu, Köşlü oğlu, Kapurun oğlu, Çalık Hasan, Şirvan oğlu, Uncu Kör Hüseyin, Fettah oğlu, Tütüncü Mehmet, Çömez Yetim Ali, Külahlı oğlu, Kürd oğlu, Seyyid Hacı İsa, Mansuf oğlu, Çel oğlu, Havva oğlu, Tıf Ali, Kırılı oğlu, Çavuş oğlu, Ali Kapudan oğlu, İnce Mustafa, Kara Ahmet oğlu, Yörük oğlu, Güllü oğlu, Derbendli Mehmet, Keçi borlu Mehmet, Mavranlı oğlu, Navar oğlu, Palandüz oğlu, Zenneci oğlu, Tüysüz oğlu, İlginli oğlu, Hatip oğlu, Türtek(Türink) oğlu, Cebli oğlu, Orulu Emir oğlu, Bozovalı oğlu, Tahtalı Şeyhi Halil, Güdük Hüseyin, Çoban oğlu, Sarvan oğlu, Çöpçü Süleyman, Maden oğlu, Ahacan oğlu, Karaca oğlu, Kuduz oğlu, Nakip oğlu,

⁷³ Sayfa 27-b

⁷⁴ Sayfa 27 b, 28,a/b, 29a-b/ 30 a-b

H. 1246 (M. 1831) Tarihli 2802 Numaralı Manisa Nüfus Defterinin Tanıtımı ve
Değerlendirilmesi

Kadı oğlu, Hava oğlu, Kirli oğlu, Boyraz oğlu, Karabaş oğlu, Kapucu oğlu, Bodur oğlu, Talyancı oğlu, Muden oğlu, Kabacalı oğlu, Palandüz oğlu, Ayvaz oğlu, Aziz oğlu, Nalbant oğlu, Ahıskalı Molla Mehmet, İmizli? oğlu, Kötülü oğlu, Ekinci oğlu, Yoncacı oğlu, Mekeci oğlu, Eslem oğlu, Zerde oğlu, Varol oğlu, Tonbar oğlu, Atçekenli oğlu, Sendel oğlu, Gökkayalı Ebubekir, Şahin oğlu, Azadanlı oğlu, Zühre oğlu, Kadı oğlu, Çakır oğlu, Tosun oğlu, Gönenin oğlu, Gulabi oğlu, Emir oğlu, Kırılı gök Ali, Arap Mustafa, Ali Bali oğlu, Osman Hoca oğlu, Sağır oğlu, Selva oğlu, Kortu oğlu, Emir oğlu, Natur Çakır Hüseyin, İkiz oğlu, Münevver oğlu, Hatip oğlu, Karakız oğlu, Kiras Ali oğlu, Çelik oğlu, Kerizci oğlu, Karakaş oğlu, Tonbay Ali oğlu, Güdük oğlu, Kırkak Hasan, Ağa oğlu, Kara Turp oğlu, İmirze oğlu, Tatrak oğlu, Baş oğlu, Hekim oğlu, Kalak oğlu, Tatar oğlu, Koca Mustafa, Arap Hasan, Çekirge oğlu, Hatip oğlu, Patıldan oğlu, Boz evli Halil, Ağa oğlu, Müezzın bedeli Hacı Ali

Meslekler: Kazaz Hacı Mehmet, Duacı Şeyh Mehmet, Beşikçi Mustafa, Berber oğlu, Lokumcu Halil, Mısırcı Mahmut, Uncu oğlu, Leblebici Seyyid, Çamaşırcı Mustafa, Oduncu oğlu, Berber Hüseyin, Paçacı Hacı Abdurrahman, Kelleci oğlu, Kasap Molla Hasan, Semerci Mustafa, Tütüncü İsmail, Kalaycı Hasan, Kadayıfçı Süleyman, Temürcü Hacı Süleyman, Bakkal oğlu, Eskici Hacı Mustafa, Kabcı? Seyyid, Manav Halil, Debbağ Hacı Hasan, Deveci oğlu, Macuncu oğlu, Şerbetçi Molla Ahmet, Katırcı oğlu, Parmaksız oğlu, Nalband oğlu, Boyacı İbrahim, Çulha oğlu, Sandıkçı Süleyman, Nalçacı Seyyid İbrahim, Rençber Mustafa, Keçeci Halil, Değirmenci oğlu, Manav Seyyid Halil Börekçi oğlu, Debbağ Hacı Hüseyin, Beksimatçı oğlu, Tüfekçi Ali, Baklacı Mehmet, Halaç Bekir, Börekçi Yusuf, Balcı oğlu, Kahveci Muhtedi, Mehmet Ali, Pirinççi Mahmut, Muytab Mehmet, Canbaz oğlu, Külahçı oğlu, Hamamcı Hüseyin, Sarraç oğlu, Bağcı Hacı İsmail, Arabacı Osman, Kalaycı oğlu, Döğmeci oğlu, Zincirci oğlu, Etmekçi Seyyid Kasım, Karcı oğlu, Sabancı oğlu, Kantarcı oğlu, Çerağ oğlu, Gebeci oğlu, Macuncu oğlu, Sütcü oğlu, Sarraç Şaban, Leblebici Hüseyin, Katip Ahmet, Değirmenci oğlu, Bıçakçı Bekir, Helvacı oğlu, Uncu Hüseyin, Çivici oğlu,

Engelli: Âma Hasan, Âma Ali, Âma İsmail, Dilsiz karındaşı, Âma Hafız Mahmut.

Zeytuncuk mahallesinde 1.313 kişi sayılmış, bunların içinden 345'i sabi durumundadır.

MAHALLE-İ ORTA⁷⁵

Resmi Görevliler: İmam Seyyid Hüseyin, Suyolcu İbrahim

Lakaplar: Maçın oğlu, Balya oğlu, Emir oğlu, Kürd oğlu, Koca oğlan oğlu, Espri? oğlu? Cıvık oğlu, Tahme oğlu, Çapar oğlu, Sandıklı oğlu, Kısacık oğlu, Karadoğanlı Hafız Mehmet, Kadı oğlu, Pehlivan oğlu, Ortalı oğlu, Temur kazık oğlu, İpek oğlu, Topaç oğlu, Bacak oğlu, Kocabaş oğlu, Küçük oğlu(Köçek oğlu), Bahşi oğlu, Ömer Çavuş oğlu, Hamleci oğlu, Mestan oğlu, Şeyh oğlu, Kıvrık oğlu, Esman oğlu, Topal Hüseyin, Develi oğlu, Koyun oğlu, Kırlı Hüseyin, Beg oğlu, Çapar oğlu, Ayırıcı? oğlu, Vekil oğlu, Ali Sipahi oğlu, Kuru oğlu, Bali oğlu, Oman oğlu Mehmet

Meslekler: Barutçu Mehmet, Hallaç Mustafa, Debbâğ Osman, Tekyeci oğlu, Manav Mustafa, Debbâğ Mustafa, Sabancı oğlu, Katırcı Ali, Bağcı İsa, Çulha Seyyid Süleyman, Kirişçi oğlu, Eskici oğlu, Kalaycı oğlu, Kahveci oğlu, Çoban oğlu, Kantarcı oğlu, Nalband Bekir, Hancı oğlu, Canbaz Hacı Ali, Arıcı Yusuf, Bezci oğlu, Hallaç Seyyid, Dellal Seyyid Mehmet, Berber Mustafa, Kelleci oğlu, Zencirci oğlu, Boyacı oğlu, Kasap Hacı, Urgancı oğlu, Bağcı Abdullah, Çubukçu oğlu, Sarraç Seyyid Bekir, Uncu Seyyid, Hamamcı Süleyman, Tahtacı oğlu, Papuçcu Seyyid Mehmet, Eskici Mehmet, Yandıkçı Mustafa, Çıkrıkçı Ahmet, Terzi Mustafa, Bıçak oğlu

Engelli: Ama Seyyid Hüseyin Orta mahallesinde 362 kişi sayılmış, bunların içinden 162'si sabi durumundadır.

MAHALLE-İ CAMİ-İ CEDİD (YENİ CAMİ MAHALLESİ)⁷⁶

Resmi Görevliler: İmam Ahmet ibn-i Halil

Lakaplar: Köçek oğlu, Deregöz oğlu, Kabakçı oğlu, Göden oğlu, Bölükbaşı, Haydut oğlu, Tatar oğlu, Acemi oğlu, Yavaşlı oğlu, Çıplak oğlu, Dane oğlu, Etyemez oğlu, Çıkrıkçı Ahmet, Çeprast oğlu, Temur Kazık oğlu, Ayık oğlu, Bayraktar oğlu, Hoca oğlu, Kıcı Ali, Can Ali, Yarım oğlu, Toplu oğlu, Çakmak oğlu, Cüre oğlu, İpek oğlu, Muhzır oğlu, Kara İmam oğlu, Cemleci oğlu, Dilsiz oğlu, Çakal oğlu, Hamamcı oğlu, Mail oğlu, Mantar oğlu, Esirci oğlu

Meslekler: Berber Hacı Mehmet, Deveci oğlu, Nalband Halil, Boyacı oğlu, Çamaşırcı Mustafa, Nalçacı Seyyid Yusuf, Debbâğ oğlu, Deveci, Hacı Ahmet, Kabakçı oğlu, Tüfenkçi oğlu, Manav Hacı Mehmet, Tuzcu oğlu,

⁷⁵ Sayfa 30-b/31-a-b/32-a

⁷⁶ Sayfa 32-a-b/33-a

Haffaf Hacı İbrahim, Dellal Mehmet, Halaç Hüseyin, Kahveci Ömer, Peşkirci oğlu, Temurci Ali, Muytab İsmail, Bıçakçı oğlu, Kasap oğlu, Börekçi oğlu, Kâtip Mustafa, Kalaycı oğlu, Debbağ Hacı İsmail, Kebapçı Hacı Mehmet, Eskici oğlu, Yemişçi, Pabuççu oğlu, Değirmenci Mehmet, Kahveci İbrahim, Uçkurcu oğlu

Cami-i Cedid mahallesinde 294 kişi sayılmış, bunların içinden 91'i sabi durumundadır.

MAHALLE-İ ÇÖMLEKÇİ⁷⁷

Resmi Görevliler: İmam Seyyid Hacı Veli, İmam-ı sani Hacı Hasan, Müezzin Molla Mehmet, Müezzin Molla Halil, Menzilci kethudası Seyyid Osman

Lakaplar: Koskos oğlu, Eze oğlu, Avcı oğlu, Bali oğlu, Çöllü Veli oğlu, Kuru oğlu, Badıncacı oğlu, Peryancı oğlu, Halpirci? oğlu, Çapar oğlu, Deli Ahmet oğlu, Tatar oğlu, Sakallı oğlu, Macar oğlu, Çoban oğlu, Artoncu? oğlu, Yavaş oğlu, Emir oğlu, Tonbay oğlu, Çamur oğlu, Çullu oğlu, Deli Ahmet oğlu, Civi oğlu, Kırılı oğlu, Çakır oğlu, Şallı oğlu, Arslan oğlu, Dolaşık oğlu, Köse oğlu, Hacı Altı oğlu, Çıplak oğlu, Bakır oğlu, Dilsiz Abdullah, Talyan oğlu, Beyaz oğlu, Topal oğlu, Kör oğlu, Çunkar oğlu, Tonyacı oğlu, Keçi oğlu, Tüysüz oğlu, Yonca oğlu, Çelker oğlu, Çolak oğlu, Molla Mahmut oğlu, Türkmen oğlu, Şabancı oğlu, Yörük oğlu, Zebun oğlu, Dere oğlu, Çıkrıkçı oğlu, Azgın oğlu, Kelepirci oğlu, Mühtedi Halil, Bayrakdar oğlu, Kiras Mehmet, Palandüz oğlu, Göçer oğlu, Ekşi oğlu, Gökçe oğlu, Turu oğlu, İl oğlu, Gökğöz oğlu, Sürücü Süleyman

Meslekler: Kapıcı Mustafa, Muytab, Katırcı, Kavas Süleyman, Daneci oğlu, Debbağ oğlu, Eskici oğlu, Handıkçı oğlu, Helvacı Emin, Nalband oğlu, Kalaycı oğlu, Balcı Hacı Ali, Berber Veli, Halaç oğlu, Kestaneci Seyyid Hasan, Bulgurcu oğlu, Bağcıvan oğlu, Çulha oğlu, Kocabaş oğlu, Helvacı oğlu, Avcı oğlu, Tüfekçi oğlu, Çırılı oğlu, Kebapçı oğlu, Hallaç Osman, Katırcı oğlu, Semerci oğlu, Manav oğlu, Hasırcı oğlu, Bıçakçı oğlu, Debbağ oğlu, Gümüşçü oğlu

Engelli: Âma Arap Abdullah

Çömlekçi mahallesinde 586 kişi sayılmış, bunların içinden 157'si sabi durumundadır.

⁷⁷ Sayfa 33 a-b/34-a-b

MAHALLE-İ YENİCE⁷⁸

Resmi Görevliler: İmam Şeyh İbrahim, Müezzın Halil, Müezzın Mustafa, Kadı Ahmet, Müfti-i belde Buçuk-zade Hüseyin Efendi

Lakaplar: Bayrakdar oğlu, Düğün oğlu, Paşa oğlu, Gömlü oğlu, Karabaş oğlu, Kanbur oğlu, Kandil oğlu, Kilimci oğlu, Bere Ahmet oğlu, Solak oğlu, Macar oğlu, Minkelli? oğlu, Tüysüz oğlu, Elmalı oğlu, Topal oğlu, Yavaş oğlu, Zesbak(Zenbak) oğlu, Şalvarlı oğlu, Şeyh oğlu, Çakır oğlu, Koca baş oğlu, Kaval oğlu, Kırılı oğlu, Çeprast oğlu, Kaka oğlu Abdullah, Çivelek oğlu, Lonbur oğlu, Beşik Hüseyin, Köçek Hasan oğlu, Kaka oğlu Süleyman, Çoban oğlu, Tek pabuç oğlu, Gökçe oğlu, Tiryaki oğlu, Boz oğlu, Beneklili oğlu, Derçem oğlu, Emir oğlu, Çalık oğlu, Çoban oğlu, Kadı oğlu, Havn? oğlu, Çatalbaş oğlu, Hodem oğlu, Kuşbaz oğlu, Mezid oğlu, Aşiksız Seyyid Hüseyin, Kara Suhte oğlu, Ayı oğlu

Meslekler: Temurcu Memiş, Berber Mustafa, Semerci Mustafa, Deveci Osman, Manav İsmail, Bağcıvan Mustafa, Gececi Hüseyin, Eskiçi Hasan, Nalband Hasan, Handıkçı(Fındıkçı) Mustafa, Kilimci oğlu, Katırcı oğlu, Bağcı oğlu, Helvacı oğlu, Sarraç oğlu, Kelleci oğlu, Arabacı Hüseyin, Dellal oğlu, Menzılci oğlu, Bıçakçı Mehmet, Tüfenkçi oğlu, Kasap oğlu, Hasırcı Seyyid, Mısırcı Osman, Debbağ Ali, Börekçi Ali, Palan düz oğlu Hasan, Manav Hacı Numan, Cebeci oğlu, Kalaycı oğlu, Taşçı oğlu, Peşkirli oğlu, Nalcı Hüseyin, Debbağ Ahmet, Katırcı oğlu, Kahveci Halil, Kavuncu oğlu, Tütüncü Mustafa, Çıkırıkçı oğlu, İşçi oğlu, Zincirci oğlu, Deveci İbrahim, Develi oğlu, Berber oğlu, Uncu Mehmet, Çulha Süleyman, Handıkçı (Sandıkçı) Ömer, İplikçi Hımmet oğlu, Hallaç Seyyid Hasan, Balıkçı İbrahim, Hallaç Seyyid Ahmet, Pabuççu oğlu, Çamaşırcı oğlu, Nalband İsmail, Leblebici oğlu, Kâtip oğlu, Şerbetçi oğlu

Engelli: Ama Hafız

Yenice mahallesinde 546 kişi sayılmış bunların içinden 160'ı sabi durumundadır.

MAHALLE-İ MENTEŞ BABA⁷⁹

Resmi Görevliler: İmam Seyyid Hacı Mustafa, İmam Osman, Hasan Kethuda, Kethuda Hüseyin, Şeyh Abdullah Ferdi Efendi, Çömezi Hafız Ahmet, Peykarcı oğlu

⁷⁸ Sayfa 34-b/35-a-b/36-a-b

⁷⁹ Sayfa 36-b/37-a-b/38-a

Lakaplar: Urganlı oğlu, Emir oğlu, Kım oğlu, Hekim oğlu, Hoca oğlu, Esmâ oğlu, Natur oğlu, Yalancı oğlu, Bağlı Ahmet, Haydud oğlu, Uçurcu oğlu, Perçem Hacı Mehmet, Parsalı oğlu, Çalık oğlu, Çömez Molla Mehmet, Şalvarlı oğlu, Çapkın oğlu Veli, Kuru oğlu, Tatarlı oğlu, Çakmak oğlu, Handıkçı Halil, Budak oğlu, Yardakçı oğlu, Gömleci oğlu, Çavlılı Ahmet, Çavuş oğlu, Pala oğlu, Tapucu oğlu, Bakır oğlu, Esmâ oğlu, Koca Ağa oğlu, Nazlı oğlu, Haralı oğlu, Gök oğlu, Çalpakçı oğlu, Pehlivan oğlu, Kılcanlı oğlu, Gündel oğlu, Kara gülmez oğlu, Zahmetsiz oğlu, Keçeci Mehmet, Şamlı oğlu, Gözne oğlu, Kakılı oğlu, Kırmızı oğlu, Toru oğlu, Cemilecik oğlu, Gözlü oğlu, Parisli oğlu, Çoban oğlu, Kolaç oğlu, Cennet oğlu, Aladağlı oğlu, Elmalı oğlu, Sekban oğlu, Çıka? oğlu, Pak oğlu, Kalaslı oğlu, Meyrem oğlu, Memil oğlu, Kara gülmez oğlu, Topal oğlu, Peşirci (Peşkirci) oğlu, Gündük oğlu, Güntimur oğlu, Tıraş oğlu, Emir Veli oğlu, Koca bıyık oğlu, İlginli oğlu, Çamlı oğlu, Semerli oğlu

Meslekler: Muytab oğlu, Palan düz oğlu, Semerci Mustafa, Katip Mustafa, Tüfenkçi Ahmet, Kalaycı oğlu, Debbağ İsmail, Limoncu oğlu, Sabuncu oğlu, Manav oğlu, Kantarcı oğlu, Urgancı Hacı, Nalband oğlu Eskici Hüseyin, Arabacı oğlu, Kahveci İbrahim, Temürcü oğlu, Oduncu oğlu, Elmalı oğlu, Kalaycı Hüseyin, Değirmenci oğlu, Bardakçı Mehmet, Kebapçı oğlu, Halatçı Mustafa, Balcı oğlu, Çubukçu oğlu, Katırcı oğlu, Debbağ oğlu, Rençber Halil, Yaylı oğlu, Döşemeci Ahmet, Karcı İbrahim, Sarraç Seyyid Mehmet, Çulha oğlu, Boyacı oğlu, Kirişçi oğlu, Yemişçi Hacı Osman, Helvacı oğlu, Çıkrıkçı oğlu, Berber Halil, Halatçı Mustafa

Engelli: Alil Hüseyin

Menteş Baba mahallesinde 562 kişi sayılmış, bunların içinden 199'u sabi durumundadır.

VOYVODA KONAĞI⁸⁰

Voyvoda dayı oğlu Seyyid Hacı Süleyman Ağa oğlu Halil Ağa, Kethuda oğlu Temurcu Mustafa, Vekil-i harç Kemahlı Hüseyin oğlu sabi Şemseddin, Kahveci, Bergamalı, Somalı İbrahim, Kırk Ağaçalı İsmail, Bakırlılı Ali Beğ, Mehmet Bergamalı, Somalı Mehmet, Kırk Ağaçalı Mustafa, Arkadaşı İsmail, Katip Mehmet Efendi, Arkadaşı İbrahim, Arnavud Hacı Hüseyin, Eğri

⁸⁰ Sayfa s.38-a-b

Dereli Mehmet, Arkadaşı Mustafa, Ayazmendli Mehmet, Seyis Hacı Ahmet, Karındaşı HacıHüseyin, Mühtedi Mehmet, Ankaralı Musa, Moralı Mustafa,

Gulam/ Köle: Gulam Yusuf, Gulam Halid.

Voyvoda konağında toplam 26 kişi sayılmıştır.

KARYE-İ IRILMAZ⁸¹

Resmi Görevliler:

Lakaplar: Kabaçalı oğlu, Torus oğlu, Karcı oğlu, Tatar oğlu, Hacı Bacak oğlu, Kurd oğlu, Uzun Musa, Topbaş oğlu, Sarı oğlu, Tekyeli oğlu, Altıparmak oğlu, Davaz oğlu, Hamza oğlu, Penyar oğlu, Müsellim oğlu, Parsalı Hasan, Zibik oğlu, Daver oğlu, Kırbaş oğlu, Çelik oğlu, Arı(Avı)? oğlu, Pendel oğlu, Kankal oğlu, Çamurcu oğlu, Koca Çelik Hüseyin, Gök oğlu, Deli Süleyman oğlu, Gülesi Ali, Cebeci oğlu, Mehter başı Mehmet, Dal Veli oğlu, Eskici oğlu, Akkız oğlu, Ada oğlu, Hatip oğlu, Çömez oğlu, İnce oğlu, Kadı oğlu, Gaffar oğlu, Kırılı oğlu

Meslekler: Temurcu oğlu, Hallaç oğlu, Çulha Hasan

İrılmaz (Irlamaz) köyünde 173 kişi sayılmış, bunların içinden 57'si sabi durumundadır.

NAHIYE-İ EMLAK⁸²

Nahiye-i Emlak on altı karyeden ibaret olmağla şerh verildi.

DER KARYE-İ ÖRESİN?

Resmi Görevliler: İmam Ali

Lakaplar: Tombay oğlu Hasan, Kalık oğlu, Solak oğlu, Boz Alanlı oğlu, Yörük Mehmet, Avcı Osman, Bayrakdar oğlu, Baş oğlu, Muhtedi Osman

Meslekler: Eskici Mehmet, Nalband oğlu

Emlak Nahiyesine bağlı Öresin köyünde 54 kişi sayılmış, bunların içinden 16'sı sabi durumundadır.

⁸¹ Sayfa 38-a-b (Irlamaz= İrılmaz)

⁸² Sayfa 38-b

KARYE-İ KARI KOCA⁸³

Karye-i merkume İzmir Caddesinde vaki olarak Derbend olarak mürur ve ubur iden karbanların selametle imrarı Maslahatı için... oldukları ihbar olunmağla şerh verildi.

Resmi Görevliler: İmam İsmail

Lakaplar: Kırılı Halil, Deli Ahmet oğlu, Köylü Mehmet, Tav Ali oğlu, Karacalı oğlu, Zalim oğlu, Köçek(Küçük) İbrahim oğlu, Alabozan oğlu Mustafa, Tağlı Mustafa, Sirek oğlu, İmamoğlu Ahmet ve Hüseyin

Meslekler:-

Karıkoca köyünde 50 kişi sayılmış, bunların içinden 14'ü sabi durumundadır.

KARYE-İ MANASTIR⁸⁴

Resmi Görevliler: İmam Hacı Yusuf

Lakaplar: İslam oğlu İslam, Kara Mustafa, Şimşek oğlu, Suhte oğlu, Sert Ahmet oğlu, Karagöz oğlu

Meslekler:-

Manastır köyünde 36 kişi sayılmış, bunların içinden 10'u durumundadır.

KARYE-İ KEÇİLİ⁸⁵

Resmi Görevliler: İmam Mustafa,

Lakaplar: İmamoğlu Mehmet, Deli Ahmet oğlu, Pehlivan oğlu, Kara Ali oğlu, Deli Ali oğlu, Kara Musa oğlu, Kuyulu Mehmet Bedeli İbrahim, Topal oğlu Ömer, Ali Köse oğlu, Adalalı oğlu, Taraklı Osman oğlu, Çoban oğlu, Rancı oğlu bedeli Hüseyin, Koca Ahmet oğlu

Meslekler: Kahveci oğlu, Pazarcı oğlu

Keçili köyünde 91 kişi sayılmış, bunların içinden 26'sı sabi durumundadır.

KARYE-İ KABAPINAR⁸⁶

Resmi Görevliler: İmam Mehmet

⁸³ Sayfa 39-a

⁸⁴ Sayfa 39-a

⁸⁵ Sayfa 39-a-b

⁸⁶ Sayfa 39-b

Lakaplar: Köse Mehmet, Bodur oğlu, Dere oğlu, Köçek(Küçük) Halil, Kara oğlan Mustafa, İnce oğlan Mehmet, Kart? Ali, Muhtedi Mehmet, Karlı Süleyman, Alcı Mehmet, Kürd oğlu, Mühtedi Halil, Yörük oğlu, İhtiyar oğlu, Kanar oğlu, Uzun Mehmet, Eğridirli oğlu

Meslekler: -

Kaba Pınar köyünde57 kişi sayılmış, bunların içinden 22'si sabi durumundadır.

KARYE-İ ÖNCÜ YÜZ⁸⁷

Resmi Görevliler: İmam Hafız Halil

Lakaplar: Karalı oğlu, Kürd oğlu, Deli Hüseyin oğlu, Çırağ oğlu, Emir Mehmet oğlu, Uzun Hasan oğlu, Kara Ahmet oğlu, Arap oğlu, Bodur oğlu, Cebel oğlu, Köse Zenci Halil, Tekyeli oğlu, Kırılı oğlu, Kara İbrahim oğlu, Molla Ahmet oğlu, Dere köylü oğlu, Kara Hüseyin oğlu, Koca Hüseyin oğlu, Kara Veli oğlu, Rumilili oğlu, Kara Meke oğlu, Mühtedi Mehmet, Yetim Çoban Mustafa, Kanlı oğlu

Meslekler: Tavukçu Veli oğlu, Sarraç oğlu, Kavas Emin, Karcı oğlu, Kadı Arap Ali

Engelli: Mecnun Ali

Öncü Yüz köyünde107 kişi sayılmış, bunların içinden 28'i sabi durumundadır.

KARYE-İ DERE⁸⁸

Resmi Görevliler: İmam Mustafa, Mirahor Veli

Lakaplar:Tağlı Mustafa, Koca Bodur oğlu, Uzun oğlu Ali, Çolak oğlu, Çolu? oğlu, Kara oğlan Mustafa, Koca Mehmet, Köçek(Küçük) Halil, Bodur oğlu, Kırılı İbrahim, Çulha oğlu, Dandim oğlu, Kazdağlı oğlu, Darye oğlu, Kabak oğlu, Çolak oğlu, Kethuda Mehmet, Zünik? oğlu, Muhtedi Ali

Meslekler: Değirmenci oğlu, Halaç oğlu, Çıkırıkcı oğlu

Gulam/ Köle: Zenci köle Ali

Dere köyünde96 kişi sayılmış, bunların içinden 30'u sabi durumundadır.

⁸⁷ Sayfa 39-b/40-a

⁸⁸ Sayfa 40-a

KARYE-İ DEĞİRMEN DERESİ⁸⁹

Resmi Görevliler: İmam Mehmet, Voyvoda Ali Ağa

Lakaplar: Çoban oğlu, Ahlat oğlu, Köse oğlu, Kara oğlan oğlu, Molla Mehmet oğlu, Kırkık oğlu, Murcı oğlu, Erturan oğlu, Yamak oğlu, Bazirgan oğlu, Acem oğlu, Uzun oğlu, Keklikçi oğlu, Cennet oğlu, Kara Köse oğlu, Dere oğlu, Oturak oğlu, Kadı oğlu, Çavuş oğlu, Çal kayıcı oğlu, Çoban oğlu, Çaltı köylü koca Hasan, Emir oğlu, Bakırlı oğlu, Açık göz oğlu, Topal Yusuf, Kalıcı Mustafa, Değirmen Mehmet, Yamak oğlu, Koca Baldır oğlu, Terzi oğlu, Molla Yusuf, Kara böcek oğlu

Meslekler: Kalaycı İbrahim, Kahveci oğlu

Değirmen Deresi köyünde 214 kişi sayılmış, bunların içinden 59'u sabi durumundadır.

KARYE-İ SIRTLAN⁹⁰

Resmi Görevliler: İmamoğlu Halil

Lakaplar: Nesli oğlu, Deviranlı karındaşı Ömer

Meslekler: Deveci Hüseyin

Sırtlan köyünde 24 kişi sayılmış, bunların içinden 08'i sabi durumundadır.

KARYE-İ YENİCE⁹¹

Resmi Görevliler:

Lakaplar: Berbat Molla Hasan, Esir oğlu, Toban oğlu, Çoban oğlu, Kadı oğlu, Tokmak oğlu

Meslekler: Kalyoncu Hasan, Helvacı oğlu

Yenice köyünde 62 kişi sayılmış, bunların içinden 28'i sabi durumundadır.

KARYE-İ TAYE İLİ (TABE İLİ)⁹²

Resmi Görevliler: İmam Ali

Lakaplar: Kara oğlan Ali, Koca Kara oğlu, Çakır Bekir, Karaböcek oğlu, Şahbaz Hüseyin, Dare oğlu, İnce oğlan oğlu, Yaman Mustafa

⁸⁹ Sayfa 40 a-b

⁹⁰ Sayfa 41-a

⁹¹ Sayfa 41-a

⁹² Sayfa 41-a

Meslekler: Deveci oğlu, Helvacı Hüseyin, Hatip oğlu

Taye İli?(Tabe İli) köyünde 35 kişi sayılmış, bunların içinden 13'ü sabi durumundadır

KARYE-İ ÇULLU⁹³

Resmi Görevliler: İmam Himmet

Lakaplar: Bircan oğlu, Deli Ahmet oğlu, Deli İsmail oğlu, Deli Ali oğlu, Belanlı Süleyman, Laz oğlu, Azman oğlu, Koca Halil oğlu, Uzun Mahmut

Meslekler:-

Çullu köyünde 28 kişi sayılmış, bunların içinden 13'ü sabi durumundadır

KARYE-İ BAKİR⁹⁴

Resmi Görevliler: İmam İbrahim

Lakaplar: Bargirli oğlu, Kırılı oğlu, Koca Nasuh, Deli Yusuf oğlu, Solak Veli, Esir oğlu, Sağır oğlu, Uzun oğlu, Çakır oğlu, Emir oğlu, Yavaş Mehmet, Kara Mehmet oğlu, Çırağ oğlu, Avcı oğlu, Molla Mehmet

Meslekler: Hallaç oğlu

Bakir köyünde 75 kişi sayılmış, bunların içinden 27'si sabi durumundadır

KARYE-İ TEKKELİ (TEKELİ)⁹⁵

Resmi Görevliler: -

Lakaplar: Kadı Veli oğlu, Köse oğlu, Koca Ahmet, Arık oğlu, Kambur oğlu, Gem Almaz, Kami oğlu, Şamarlı oğlu

Meslekler: Cebeci oğlu, İşçi Mehmet, Kahveci oğlu

Tekkeli (Tekeli) köyünde 75 kişi sayılmış, bunların içinden 27'si sabi durumundadır

KARYE-İ KERES⁹⁶

Resmi Görevliler: -

⁹³ Sayfa 41-a-b

⁹⁴ Sayfa 41-b

⁹⁵ Sayfa 41-b

⁹⁶ Sayfa 41 b – 42 a

H. 1246 (M. 1831) Tarihli 2802 Numaralı Manisa Nüfus Defterinin Tanıtımı ve
Değerlendirilmesi

Lakaplar: Solak Oğlu, Kara Mehmet Oğlu, Emir oğlu, Hasan Ağa oğlu, Akçe oğlu, Molla Hüseyin oğlu, İlci Musa Oğlu, Deli Hüseyin Oğlu,

Meslekler: -

Keres köyünde 39 kişi sayılmış, bunların içinden 17'si sabi durumundadır

KARYE-İ KARA ALİ⁹⁷

Resmi Görevliler: Odabaşı oğlu

Lakaplar: Kaba Hüseyin, Ablan oğlu, Yörük oğlu, Solak Mustafa, Kermal oğlu, Çakır oğlu, Koca Hüseyin oğlu, Oduncu Abdullah, Görecekli Şerif, Deli Mehmet, Çaltılı oğlu, Küçük (Köçek) Hüseyin oğlu, Kazdağlı oğlu, Kabasakal oğlu, Kürd oğlu, Sırtlanlı Kara Mustafa, Vezir oğlu

Meslekler: Hallaç Hasan

Kara Ali köyünde 90 kişi sayılmış, bunların içinden 39'u sabi durumundadır

G- Defterin değerlendirilmesi

Sonuç olarak incelediğimiz H. 1246 tarihli ve 02802 Numaralı Manisa nüfus defteri 42 sayfadan meydana gelmekte olup varak sayısı toplamda 84'tür. Sayfa 1. ve 83-84. sayfalar boş sayfalardır. İkinci sayfadan itibaren “An kaza-i Mağnisa der şehir-i Mağnisa” şeklinde başlık konulmuştur. Ardından “ Mufasssala kayd olundu. Nefs-i Mağnisa kazası Turgudlu ve Emlak ve Yund Dağı ve Balak? ve Palamud nam beş nahiyeden ibaret olup şehre tabi aher kura olmamağla şerh verildi” yazısı bulunmaktadır.

Manisa'nın Sultaniye mahallesiyle sayıma giriş yapılmıştır. Ancak defterdeki takip edilen sayım düzeni ile normal bir şekilde yapılan nüfus defterlerindeki kayıt sistemi arasında fark vardır. Örneğin Kırşehir veya Harput nüfus defterlerini incelediğimizde yazım-sayım işlemi şu şekilde yapılmıştır. Bunlardan ilk olarak Harput nüfus defterine bakıldığında “Mahalle-i Meydan” denilerek başlık konulmuş, ardından Hane: Doğurduzade Hacı Hafız Ahmet Efendi Sinn 46”. Yine Kırşehir nüfus defterlerine bakıldığında ise şu şekilde sistem geliştirilmiştir. “Mahalle-i Medrese- Haneha 255: Orta boylu kara sakallı imam-ı mahalle Ömer veled-i Mehmet Sinn 38” şeklinde devam edilmiştir.

⁹⁷ Sayfa 42 a

Çalışmaya konu olan Manisa nüfus defterinde yukarıda belirttiğimiz bu usul bulunmamaktadır. Örneğin; Mahalle-i Sultaniye başlığı yazılmış, hemen ardından İmam-ı evvel Said bin Osman, Bol Paça oğlu Hacı Ahmet, şeklinde yazılmıştır. Nüfus defterinde yazılı olan kişilerin fiziksel özellikleri hakkında da bilgiler bulunmamaktadır. Örneğin, aksakallı, orta boylu, müzellef, şabb-ı emred... gibi. Deftere kaydedilen şahıslar lakapları, meslekleri veya baba adı-mesleği ile kayd edilmişlerdir. Örneğin; Çizmecî Halil veya Mestçi Ahmet oğlu Ali gibi. Bazen kaydedilen kişi memleketi ile bağlantılı olarak yazılmıştır. İstanbullu oğlu gibi. Bazen de görevli ise görevini belirtecek şekilde yazılmıştır. İmaret Nazırı Mustafa gibi. Halbuki Manisa İli'ne ait diğer nüfus defterleri, Harput veya Kırşehir'e ait nüfus defterlerindeki usule göre yazılmışlardır. Örneğin; 02867 numaralı ve 1258 tarihli defterde şu şekilde kaydedilmişlerdir. Mahalle-i Ali Ağa nam-ı diğer Saray, *Hane 1-Numara 1: Orta boylu kumral sakallı İmam-ı mahalle Hafız Mustafa bin Ömer Sinn 45*⁹⁸.

Defterde geçen kişilerin yaşları ile ilgili sabi sözcüğü hariç bilgiler bulunmamaktadır. En fazla 10 yaşına kadar olanlar sabi olarak kaydedilmişlerdir. 11-14 veya 25 -30 yaş arasında olmak üzere sabi olarak kaydedilmeyen fakat yaşları belirtilenler bulunmaktadır.

Baba isimleri belirtilmiş Habib oğlu Ahmet gibi. Bazı isimlerin yanına yaşları yazılarak mim harfî konmuştur. Genel olarak defterde verilen bilgilere göre aile içerisinde kişilerin sayımı ve yazımı yapılırken gulam-köle veya hizmetkârların da yazımının yapıldığı görülmektedir. Defterin tümü bu minval üzere yazılmış olup sayfaların özellikle alt kısımlarında veya sayfanın orta kısımlarına kırmızı renkli kalemle eklemeler yapıldığı görülmektedir.

Defterde kayıtlı görülen nüfusun miktarı toplam 13.168 kişi olup bunlardan 4.219'u sabi durumundadır. Yazım yapılırken engelli insanların da engelli durumları belirtilerek kaydedildiği görülmektedir. Örneğin; 'âma Hasan, dilsiz, 'âlil Hüseyin gibi. Hatta bazı kişilerin köle-gulam veya hizmetkâr sahibi oldukları görülmektedir. Örneğin; Kara Yunus mahallesinde İmam Hacı İsmail- Kölesi sabi Ali, Çavuş oğlu Ahmet, hizmetkârı Ahmet, Molla oğlu topal Halil, hizmetkârı Şerif gibi. Dinî özelliklerden ise Molla (Monla) tabirini kullananlar vardır.

Nüfus defterinde ayrıca "Acemi Ali bedeli Arap Ali, Arpacı bedeli Mehmet, Saruhanlı bedeli Mustafa, Kan alıcı bedeli Ahmet, Canbaz bedeli

⁹⁸ 02867 numaralı ve 1258 tarihli Manisa Nüfus Defteri.

H. 1246 (M. 1831) Tarihli 2802 Numaralı Manisa Nüfus Defterinin Tanıtımı ve
Değerlendirilmesi

Halil, Çanakçı bedeli Hüseyin, Kavukçu oğlu Sabancı bedeli Halil, Çıracı bedeli Molla Hasan, Müezzın bedeli Hacı Ali, Rancı oğlu bedeli Hüseyin, Çulha bedeli İsa” gibi tabirler geçmekte olup defterde konuyu açıklayıcı bilgi bulunmamaktadır. Fakat konu ile ilgili düşüncemiz şu şekildedir. Günümüzde bedell-i askerlik yasası uygulandığından dolayı asker adayları belirli bir ücret mukabilinde askerlik görevini bilfiil yapmamaktadırlar. Askerlik görevlerini bilfiil yapmamaları karşılığında ise belirli bir ücret ödeyerek tekrar işine gücüne dönmektedirler. Yukarıda verilen cümlelerde geçen ve askere bilfiil gitmesi gereken kişi yerine bir başkasını göndermektedir. Örneğin; Normal şartlarda arpa alım satımı yapan kişi askere gitmemekte yerine bedel olarak Mehmet gitmektedir. O zaman Arpacı bedeli Mehmet olmaktadır. Her ne kadar bedelli askerlik yasasının 1846 tarihinde çıktığı göz önüne alınırsa böyle bir uygulamanın yasadan önce de var olduğu anlaşılmaktadır⁹⁹.

Yapılan bu çalışmada ilgili tarihte Manisa’da bulunan mahallelerde resmi görevliler, şahısların kullandığı lakaplar, meşgul oldukları mesleklerin tümü yazılmıştır. Ayrıca her mahallede kaç erkek nüfus olduğu kaydedilmiş ve bunların ne kadarının sabi (çocuk) durumunda olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışmanın yöresel tarihe katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

Arşiv kaynakları

H. 1246 Tarihli ve 2802 Numaralı Manisa Nüfus Defteri

A- Kitaplar- Makaleler

Adıyeke, Nuri; **Temettuat Sayımları ve Bu Sayımları Düzenleyen Nizamname Örnekleri**, Mersin Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, pdf, dergiler.ankara.edu.tr.s.771.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi, İstanbul - 2010, s.251-252.

Bilgi, Necdet; Osmanlı Devleti’nin 1917 Yılı Yabancı Nüfusu, **Tarih İncelemeleri Dergisi**, C. XXV, Temmuz 2010.

Bozkurt, Nebi; “ Nüfus”, **TDVİA**, 2007, C.XXXIII, s.293-294.

⁹⁹ Konu ile ilgili olarak bir türkünün var olduğu bilinmektedir.

“Yemen yolu çukurdandır,

Karavana bakırdandır,

Zenginimiz bedel verir,

Askerimiz fakirdendir" konu ilgili daha fazla bilgi için bkz:

<http://www.hurriyet.com.tr/osmanlida-da-bedelli-varmis-25211694> 12.04.2017, Saat:09.55.

Çimen, Adnan ; “Sayım, Kayıt Düzeni ve Teşkilatlanma Açısından Osmanlıda Nüfus Hizmetleri”, **Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, 14/3, 2012, s.183-216.

Devellioğlu, Ferit; **Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat**, Ankara.

Elibol, Numan; Osmanlı İmparatorluğu’nda Nüfus Meselesi ve Demografi Araştırmaları, **Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi**, C. 12, S. 2, 2007, s. 135-160.

Gül, Abdülkadir - Salim Gökçen; **Son Dönem Osmanlı Nüfusu ve Ecnebler Meselesi**, Cedit Neşriyat, Ankara, 2010.

Güler, Ali; **Rakamlarla Türkiye’de Azınlıklar**, Berikan yay, Ankara, 2011.

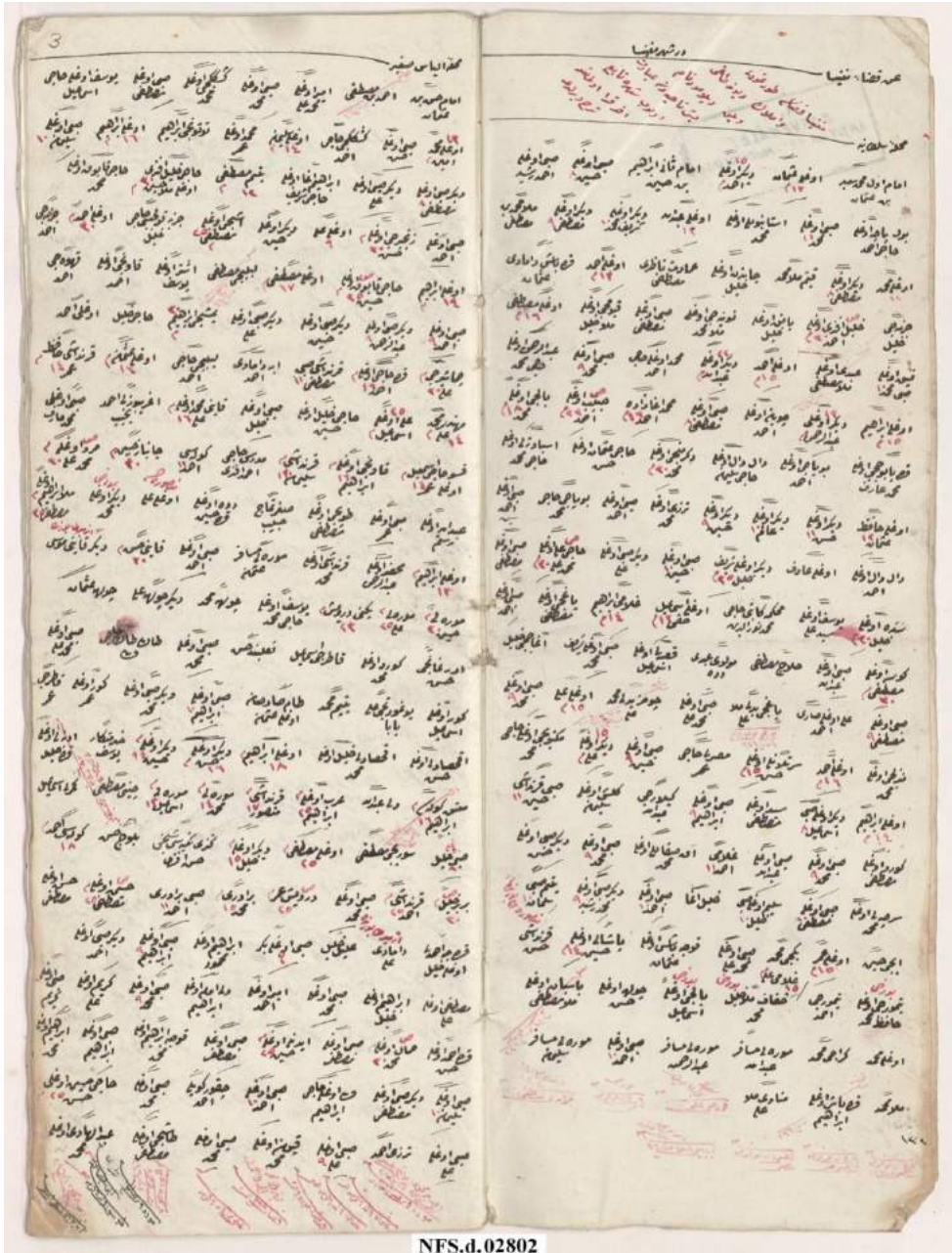
Karpat, Kemal H. ; **Osmanlı Nüfusu (1830-1914)**, Timaş, Yay. İstanbul, 2010.

Koç, Yunus; “ Nüfus”, **TDVİA**, 2007, C.XXXIII, s.294-299.

Koç, Yunus; **XVI. Yüzyılda Bir Osmanlı Sancağının İskân ve Nüfus Yapısı**, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara,1989, s. 2,3.

Koçak, Zülfiye - Hasan Taşkıran; 2793 Numaralı Ahlat Kazası Müslim Nüfus Defteri (30 Rebiyülevvel 1252/15 Temmuz 1836)’nin Tanıtım ve Değerlendirmesi, **Tarih Okulu Dergisi (TOD) Journal of History School (JOHS)** Mart 2014, Yıl 7, Sayı XVII, ss. 421-442.

H. 1246 (M. 1831) Tarihli 2802 Numaralı Manisa Nüfus Defterinin Tanıtımı ve Değerlendirilmesi

NFS.d.02802